

Tid: kl. 08:30-17:00

Plats: 30-31 maj 2023 Se program

Ordförande

Bengt Bergqvist (S)

Ledamöter

Jenny Sellsve (S)

Jakob Eiserman (S)

Monica Hallquist (S)

Elin Hoffner (V)

Marie Svensson (V)

Lars-Erik Olofsson (KD), 1:a vice ordförande

Robert Hamberg (M), 2:e vice ordförande

Björn Hammarberg (M)

Cristine Persson (C)

Ronny Karlsson (SD)

Ted Michael Länsberg (SD)

Conny Wahlström (MP)

Ersättare

Christer Nordqvist (S)

Elvira Broddesson Ericsson (S)

Jonas Andersson (S)

Katarina Nyberg Finn (S)

Jan Lehman (V)

Stefan Nilsson (KD)

Margareta Mahmoud Persson (KD)

Jennie Klaesson (M)

Joel Nordqvist (M)

Roger Bergebo (-)

Magnus Rönnerfjäll (C)

Jörgen Larsson (C)

Anette Rangdag (SD)

Övriga

1. Program regionstyrelsen 30-31 maj 2023

Beslutsunderlag

- Program för styrelsen 30-31 maj 2023

2. Val av justerare och tid för justering

3. Fastställande av föredragningslistan

Ärendebeskrivning

Enligt reglemente för regionstyrelsen har preliminär föredragningslista över de ärenden som avses bli behandlade under sammanträdet gjorts tillgängliga för ledamöter och ersättare.

Förslag till beslut

Preliminär föredragningslista fastställs som slutlig föredragningslista.

4. Regiondirektörens rapport 2023 (RS/2/2023)

Ärendebeskrivning

- Grundläggande granskning av regionstyrelsen
- Samarbete Tröndelag

Förslag till beslut

Regionstyrelsen har tagit del av rapporten, ställt frågor och fått svar.

**5. Anmälan om bisyssla för regiondirektören
(RS/387/2023)**

Ärendebeskrivning

Vid regionstyrelsens sammanträde 2023-01-24 § 7 fattade regionstyrelsen beslut om att anställa Sara Lewerentz som regiondirektör från och med 1 maj 2023.

Sara Lewerentz har blivit invald i styrelsen för Medtech4Health som är ett nationellt strategiskt innovationsprogram inom medicinteknik.

Enligt anställningsavtalet ska regiondirektören ägna hela sin arbetstid åt sitt uppdrag i Region Jämtland Härjedalen och får inte engagera sig i någon annan verksamhet, i form av bisyssla, vid sidan av sin anställning utan skriftligt godkännande av regionstyrelsen.

En anmälan och begäran om godkännande av bisyssla har därför lämnats in.

Förslag till beslut

Anmälan om bisyssla för Sara Lewerentz godkänns.

Expedieras till

Regiondirektör
HR-direktör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Anmälan om bisyssla för regiondirektören
- Anmälan om bisyssla SL

6. Tertialrapport april 2023 (RS/121/2023)

Ärendebeskrivning

En tertialrapport för april 2023 har upprättats. Rapporten visar följande:

Region Jämtland Härjedalens ackumulerade resultat till och med april 2023 var negativt och uppgick till -76 miljoner kronor, vilket var 63 miljoner kronor sämre än budget.

Helårsprognosen efter april har försämrats och beräknas uppgå till - 360 miljoner kronor. Detta utifrån fortsatt höga verksamhetskostnader som ökat betydligt mer än budget på grund av inflationen som medfört kraftiga prishöjningar. Även pensionskostnaderna påverkas kraftigt av den höga inflationen. Kostnader för bemanningsföretag prognostiseras öka resten av året i stället för att stagnera. Arbete pågår med resultatförbättrande åtgärder i balans i regionstyrelsen och nämnderna. Detta arbete återredovisas på regionstyrelsen sammanträde den 30-31 maj (RS/278/2023).

Nettokostnadsutvecklingen fram till och med april 2023 var 16,9 procent, 266 miljoner kronor högre än föregående år. Verksamhetens intäkter var 48 miljoner kronor lägre än föregående år. Framst på grund av lägre bidrag med 69 miljoner kronor. Intäkter för avgifter och försäljning har ökat med 16 miljoner kronor. Intäkter kollektivtrafik har ökat med 2 miljoner kronor. Övriga intäkter var 3 miljoner kronor högre.

Bruttokostnaderna var 218 miljoner kronor högre jämfört med föregående år vilket motsvarar 10,6 procent. Personalkostnaderna exklusive pensioner har ökat med 62 miljoner kronor, motsvarande 7 procent, i ökningen finns beslut från 2022 om ökade lönekostnader med 8 procent för sjuksköterskor utöver föregående års löneökning. Pensionskostnaderna var 45 miljoner kronor högre än föregående år, vilket beror på det nya förmånsavtalet. Läkemedel har ökat med 15 miljoner kronor. Kostnad för inhyrd personal har ökat med 49 miljoner kronor och uppgick till 106 miljoner kronor.

Likviditeten är fortsatt god men det prognostiserade resultatet samt den höga prognostiserade investeringsnivån kommer dock att påverka likviditeten negativt under året. Amortering av lån till Kommuninvest har skett med 100 miljoner kronor enligt förfall, och den totala skulden till Kommuninvest uppgår till 90 miljoner kronor. Ingen ytterligare amortering kommer att göras under året.

Regionfullmäktige har i Regionplan med budget 2023–2025 beslutat om fyra strategiska områden; länets utveckling, vård, våra medarbetare samt en god ekonomi. Inom strategierna finns 13 prioriterade mål. Av dessa tretton mål har elva bedömts som delvis uppfyllda och två som ej uppfyllda. Till dessa prioriterade mål finns 33 uppdrag till nämnderna och styrelsen. Av dessa bedöms 28 som delvis uppfyllda, fyra som ej uppfyllda och ett som uppfyllt. Av de sex finansiella målen har ett bedömts som uppfyllt, ett som delvis uppfyllt och fyra som ej uppfyllda.

En tertialrapport för styrelsens förvaltningsområde har upprättats. Styrelsen har efter april en positiv avvikelse mot budget med 10 miljoner kronor, vilket främst beror på

lägre regionövergripande kostnader samt högre riktade statsbidrag som inte fanns i budget. Den samlade bilden av regionstyrelsens samtliga resultatmål bedöms som gul eller delvis uppfyllda. Det varierar dock en del mellan de fyra strategierna där strategi för våra medarbetar har 75 % av målen helt eller delvis uppfyllda medan strategi för ekonomi har 60% av målen ej uppfyllda. Det är framför allt de finansiella målen, netto- och bruttokostnadsutvecklingen, som inte nås till stor del en konsekvens av omvärldsfaktorer som drivit inflation med stora kostnadsökningar som följd, vilket drabbat regionen negativt.

Utifrån prognos i tertialrapporten så kommer många av årets beviljade investeringar ske under hösten men även bli dyrare än tidigare budgeterat. För att säkerställa att planerade fastighetsinvesteringar för ungefär 150 mkr, ska kunna genomföras enligt plan utan att kassaflödet blir för ansträngt en viss period, kan det under 2023 finnas ett behov av att utöka upplåningsutrymmet som finns i Regionplan 2023-2025. Fastställt låneutrymme för 2023 är 105 mkr varav 90 mkr redan är upplånade.

Förslag till beslut

1. Tertialrapport april 2023 för Region Jämtland Härjedalen godkänns.
2. Tertialrapport april 2023 för regionstyrelsens förvaltningsområde godkänns.
3. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige
  - a. Regionstyrelsen får i uppdrag att i förslag till regionplan 2024–2026 redovisa en fördjupning av Långsiktigt arbete för ekonomi i balans totalt för Region Jämtland Härjedalen.
  - b. Låneutrymmet för 2023 ändras från 105 mkr till 250 mkr.

Expedieras till

Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Tertialrapport april 2023 Region Jämtland Härjedalen
- Tertialrapport April 2023 Region Jämtland Härjedalen inkl. bilagor
- Tertialrapport April 2023 Regionstyrelsen

7. Åtgärder för att nå en ekonomi i balans

(RS/278/2023)

Ärendebeskrivning

Utifrån det försämrade ekonomiska läget för Region Jämtland Härjedalen har regiondirektören under våren 2023 via beslut i styrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och kollektivtrafiknämnden fått i uppdrag att vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans. På regionstyrelsens sammanträde den 2 maj 2023, § 62, fick styrelsen en rapport om pågående arbete med åtgärder inom styrelsens förvaltningsområde. Utifrån den inledande rapporten beslutade regionstyrelsen:

1. Regionstyrelsen godkänner rapporten om påbörjat arbete.
2. Regionstyrelsen ger regiondirektören i uppdrag att till regionstyrelsens möte den

30–31 maj återkomma med en kostnadsberäkning för redan vidtagna åtgärder inom regionstyrelsens förvaltningsområde utifrån genomgången kartläggning.

3. Regiondirektören får också i uppdrag att till mötet 30–31 maj återkomma med förslag på ytterligare eventuella åtgärder som behöver behandlas politiskt. Förslagen ska omfatta en övergripande kostnadsberäkning och konsekvensbeskrivning.

Enligt månadsrapporten per februari beräknades helårsprognosen för Region Jämtland Härjedalen uppgå till -300 miljoner kronor för 2023. Efter tertialrapporten per april (RS/121/2023) har läget försämrats ytterligare. Den sammantagna prognosen är nu justerad till -360 miljoner kronor för helår 2023. Rapporten visar att regionen ackumulerat efter april har en negativ avvikelse mot budget med -63 miljoner kronor. För hälso- och sjukvårdsnämnden uppgick budgetavvikelsen till -143 miljoner kronor, för kollektivtrafiknämnden -5 miljoner kronor, för regionstyrelsen inklusive Regionstaben, Vårdval och Regiondirektör +10 miljoner kronor och Regionala utvecklingsnämnden +8 mkr. Finansförvaltningens hade en positiv avvikelse på 67 miljoner kronor.

Regionstyrelsen har enligt sitt reglemente ett helhetsansvar för Region Jämtland Härjedalens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. I det uppdraget ingår bland annat att uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning och göra de framställningar som behövs. Vidare ska regionstyrelsen ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs i nämnderna enligt kommunallagen (KL) 10 kap. 2–6 §§.

Utifrån detta behöver regionstyrelsen hålla ihop arbetet och ta ett helhetsgrepp kring föreslagna åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Nedan ges en kort summering av vidtagna åtgärder. Under arbetets gång med åtgärder har regiondirektören också säkerställt att det finns samordning och dialog mellan förvaltningsområdena. Det innebär bland annat gemensam diskussion i ledningsgrupper och med fackliga organisationer om föreslagna åtgärder.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

På nämndens möte den 23 maj, 58, återredovisades regiondirektörens uppdrag om att identifiera möjliga kostnadsminskningar inom hälso- och sjukvården (HSN/570/2023). I uppdraget ingick att presentera förslag på åtgärder för att minska behovet av inhyrd personal på ett hållbart sätt. Översynen skulle också omfatta en bedömning av befintliga personalresurser, inklusive personalens kompetenser och arbetsbelastning. Vidare skulle översynen inkludera en analys av personalomsättningen, användningen av inhyrd personal och konsekvenserna av detta för patientvården och personalens arbetssituation. Slutligen skulle översynen innehålla förslag på åtgärder för att minska behovet av inhyrd personal, inklusive åtgärder för att öka antalet anställda och förbättra personalens arbetsmiljö.

Sammantaget presenterades resultatförbättrande åtgärder för återstoden av 2023 och för 2024 till en effekt på 16 miljoner kronor för 2023 och 36 miljoner kronor för 2024. Eftersom kostnadsminskningarna i enlighet med nämndens uppdrag inte skulle påverka tillgången till vård eller innebära personalneddragningar är de identifierade åtgärderna endast av mindre karaktär. Generellt sett är åtgärderna i huvudsak minskning av inhyrd personal, minskning av köpt vård, intäktssäkring genom korrekt

registrering, ändrade arbetssätt, översyn av IT-licenser och införande av remisskrav för vissa utredningar.

Nämnden beslutade att godkänna rapporten. Men regiondirektören fick också ytterligare uppdrag; att i september redovisa uppföljning av resultatförbättrande åtgärder utifrån delårsbokslutet, vid nämndens sammanträde i juni redovisa uppdatering om det pågående arbetet för att uppnå hyroberoende, vid nämndens sammanträde i september redovisa uppdatering om befintliga personalresurser, personalomsättning och det pågående arbetet för att uppnå hyroberoende samt vid nämndens sammanträde i oktober redovisa en fördjupning av Långsiktigt arbete för ekonomi i balans.

På mötet den 23 maj, § 57, presenterades även nämndens tertialrapport per april (HSN/577/2023). Tertialrapporten visade att Budgetavvikelsen för nettokostnader för perioden januari-april uppgick till -143 mkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden. Avvikelsen fördelas på en positiv intäktsavvikelse om 56 mkr samt en negativ bruttokostnadsavvikelse om -199 mkr. Utifrån det försämrade budgetläget fick regiondirektören i uppdrag att till nämnden i juni ta fram och redovisa ytterligare resultatförbättrande åtgärder inkl. ekonomisk beräkning som får effekt under 2023.

Kollektivtrafiknämnden

På nämndens möte den 17 maj, § 39, återredovisades uppdraget att utifrån månadsrapporten i februari redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att nå en ekonomi i balans samt föreslå eventuella ytterligare åtgärder (KTN/57/2023).

I tertialrapporten per april lämnades en helårsprognos på -15,9 miljoner kronor, vilket är 3 mnkr bättre än den prognos som lämnades efter februari. De åtgärder som var vidtagna inom förvaltningen syftade till att på sikt nå en budget i balans, men vilken effekt dessa åtgärder kommer att ge på kort sikt, och under 2023, bedömdes som svåra att uppskatta så här tidigt på året.

Nämnden beslutade att godkänna upprättad redovisning. Regiondirektören fick också i uppdrag att utifrån den ekonomiska utvecklingen återrapportera behovet av eventuella nya åtgärder vid nämndens sammanträde i september samt att vid nämndens sammanträde i september återkomma med en fördjupad information om gjorda och kommande åtgärder avseende utmaningen att säkerställa den digitala tillgängligheten/uppkopplingen som möjliggör betalning för de resor som genomförs med Länstrafiken och/eller annan aktör.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden har utifrån sin positiva avvikelse inte gett något formellt uppdrag till regiondirektören men arbete med åtgärder för att nå en ekonomi i balans pågår inom förvaltningsområde Regional utveckling.

Regionstyrelsen

Enligt tertialrapporten per april (RS/121/2023) var Område Regionstabens avvikelse 8 miljoner kronor sämre än budget per april. Område Vårdval hade en positiv avvikelse med 1,2 miljoner kronor. Område Regiondirektör hade en positiv avvikelse med 17 miljoner kronor. Området innefattar HR-avdelningen och Ekonomiavdelningen som avvek positivt med 4,1 respektive 1,9 mot budget.

Regiongemensamt hade en positiv avvikelse med 10,1 miljoner kronor.

Utifrån de uppdrag som getts från styrelsen om åtgärder har chefer inom regionstyrelsens förvaltningsområden under april och maj genomfört en kartläggning och första bedömning av åtgärder. Uppdraget till regionstabens avdelningschefer samt ekonomidirektör och HR-direktör var formulerat enligt följande:

- Uppskatta besparingar (både stora och små) i belopp,
- Se över nya uppdrag och fattade beslut under 2021, 2022 och även 2023 för att eventuellt stoppa eller skjuta upp,
- Ej återbesätta naturliga avgångar (där det är möjligt) alternativt skjuta på rekryteringar.
- Samt se till att inga nya kostnader uppstår om inte finansiering kan hanteras genom omprioriteringar eller avveckla andra kostnader.

Uppkomna förslag har analyserats utifrån tre kategorier; De åtgärder som inryms inom chefs mandat för respektive verksamhet och redan är genomförda eller är pågående. De förslag som måste samordnas med andra förvaltningsområden och beslutas av regiondirektör. Och slutligen förslag, om de är aktuella, som behöver behandlas politiskt. I analysen ingick att beräkna vad åtgärderna får för effekt både 2023 och nästkommande år.

Resultatet av kartläggningen är att föreslagna åtgärder som inryms inom chefs mandat uppgår till en effekt om 16 miljoner kronor för 2023 och 8,3 miljoner kronor för 2024. Där ingår bland annat vakanshållning av vissa tjänster, behovsprövade resor och digital utveckling. Åtgärder som inryms inom regiondirektörens mandat uppgår till en effekt om 2,4 miljoner kronor för 2023 och 9,5 miljoner kronor för 2024. I dessa förslag ingår regionövergripande uppdrag kopplat till regionstyrelsens övergripande ansvar.

Vad gäller åtgärder som behöver behandlas politiskt pågår fortfarande ett utredningsarbete och några förslag kan ännu inte lämnas. Det är viktigt att de åtgärder som föreslås är väl beredda och genomtänkta innan de kommuniceras. För att fullfölja det uppdraget är det också viktigt att bevaka fortsatt arbete i hälso- och sjukvårdsnämnden utifrån de uppdrag som gavs på nämnden den 23 maj eftersom föreslagna åtgärder kan behöva samordnas. I början på juni förväntas det också komma tydligare beskrivningar av läget nationellt från SKR som är viktigt att beakta. Förslaget är därför att återkomma om dessa förslag efter hälso- och sjukvårdsnämndens möte den 14 juni.

Region Jämtland Härjedalens sammantagna tertiärrapport per april behandlas på regionstyrelsens sammanträde den 30–31 maj. I ärenden framgår regionstyrelsens förslag till fullmäktige utifrån rapportens slutsatser.

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen godkänner rapporten.
2. Regiondirektören får i uppdrag att i samband med delårsbokslutet per augusti redovisa en uppföljning av genomförda resultatförbättrande åtgärder.

3. Regiondirektören får i uppdrag att vid en extra regionstyrelse den 20 juni redovisa förslag på ytterligare resultatförbättrande åtgärder som behöver behandlas politiskt.

Expedieras till

Ekonomidirektör, Regionstabschef, Ekonomicontroller

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om åtgärder för att nå en ekonomi i balans
- §62 Regionstyrelsen Åtgärder för att nå en ekonomi i balans

8. Inspel till Regionplan för planperioden 2024-2026 (RS/122/2023)

Ärendebeskrivning

Regionplan med budget utgör grunden för Region Jämtland Härjedalen verksamhetsplanering. Arbetet med Regionplan med budget inleds på våren genom att tjänstemannaorganisationen sammanställer inspel för respektive verksamhet till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden samt Kollektivtrafiknämnden.

Enligt styrmodellen ska inspelen till Regionplan med budget summeras och redovisas för styrelsen under maj.

Summeringen innehåller följande avsnitt, se bilaga 1:

Ekonomisk prognos för helår 2023

Framtidsanalys

Redan tagna interna beslut/Politiska prioriteringar under planperioden

Förslag för att nå en ekonomi i balans

Förbättringsförslag för ökad kvalitet, service eller produktion

Detaljerad information gällande nämnderna återfinns i följande ärenden:

- HSN/581/2023 Hälso- och sjukvårdsnämnden
- RUN/16/2023 Regionala utvecklingsnämnden
- KTN/30/2023 Kollektivtrafiknämnden

Samt för Regionstyrelsens förvaltningsområde: Se bilaga 2.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tar del av summeringen och beaktar detta i fortsatt planering.

Expedieras till

Regionstabschef

Enhetschef sekretariatet

Ekonomidirektör

HR-direktör

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Regional utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

- Inspel till Regionplan och budget 2024-2026

- Bilaga 1. Inspel till Regionplan med budget för planperioden 2024-2026 Region Jämtland Härjedalen
- Bilaga 2. Inspel till Regionplan med budget for planperioden 2024-2026

9. Uppföljning av Regionstyrelsens internkontrollplan 2023 (RS/119/2023)

Ärendebeskrivning

För en region finns lagkrav på intern kontroll där det framgår att styrelsen och ev. nämnder ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt att föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Regionstyrelsen har vid sitt sammanträde 29 mars 2023 §33 antagit en plan för intern kontroll. Planen skall följas upp under 2023.

- Den övervägande delen av åtgärder för att förebygga risker är delvis genomförda och bedöms kunna slutföras enligt plan under 2023.
- Ett antal åtgärder för att hålla nere förväntad kostnadsutveckling är rapporterade som klara.
- Samtliga planerade åtgärder bedöms i dagsläget bli klara under 2023.

Bifogad rapport beskriver status för kontrollmomenten i planen.

Förslag till beslut

Uppföljning av regionstyrelsens internkontrollplan godkänns.

Expedieras till

Regionstabschef
Närstöd regionstaben
Avdelningschefer regionstaben

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppföljning Regionstyrelsens internkontrollplan 2023-05-30
- Internkontrollplan 2023 Regionstyrelse uppföljning till presidiet

10. Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2023 (RS/124/2023)

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsens uppsiktsplikt regleras i 6 kap 1 § kommunallagen (2017:725). I paragrafens första stycke föreskrivs att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (KL) eller enligt annan lag eller författning. Av andra stycket framgår att styrelsen också ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL och sådana kommunalförbund som kommunen eller landstinget är medlem i. I 6 kap. 9 § KL föreskrivs vidare att styrelsen i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 10 kap. 2 § samma lag ska pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det kommunala ändamålet, såsom fastställt i Regionfullmäktige och därefter i bolagsordning, och utförts inom ramen

för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Regionstyrelsen antog den 24 mars 2021 (§ 40) reviderade regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/2324/2016, rev 2021). I reglerna finns förtydliganden av vad uppsiktsplikten innebär och vilket arbetssätt som ska tillämpas. Ytterligare anvisningar om uppgifter och ansvar finns i Tillämpningsanvisningar för Region Jämtland Härjedalen som ägare i bolag och medlem i föreningar och förbund samt regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/451/2019).

Uppsiktsplikten är ett ansvar som vilar på hela regionstyrelsen och ska pågå löpande under hela året. Varje ledamot ansvarar för att hålla sig informerad om de frågor som kan påverka Region Jämtland Härjedalens utveckling och dess ekonomiska ställning.

En rapport över verksamheter som regionen antingen bedriver eller på annat sätt deltar i har inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt upprättats. Rapporten visar att majoriteten av de verksamheter som Region Jämtland Härjedalen bedriver eller deltar i fortlöper väl.

Coronapandemin har även under 2022 haft påverkan på alla verksamheter, dock i olika hög grad beroende på typ och omfattning. Verksamheter under Hälso- och sjukvårdsnämnden, liksom under Regionala utvecklingsnämnden - främst kopplat till kollektivtrafik och kultur - har fortsatt påverkats i hög grad.

Under 2022 har hälso- och sjukvården fortsatt påverkats av smittspridning, bemanningssvårigheter, liksom svårigheter med att uppnå en god tillgänglighet till vården. Samtidigt har flera verksamheter kommit i gång med uppstart av olika utvecklingsarbeten, i syfte att förbättra kvalitet och arbetsmiljö. Ett starkt fokus har legat och ligger även framåt på att skapa förbättringar avseende arbetsvillkor och arbetsmiljö. Detta för att trygga kompetensförsörjningen och öka andelen egen personal. Det förväntas sin tur skapa utvecklingskraft i verksamheten och möjliggöra en högre kontinuitet i vårdkontakter. Samtidigt är den ekonomiska situationen problematisk. I dagsläget prognosticeras en budgetavvikelse vid årets slut om -303 mkr för nämnden. Avvikelserna beror främst på ökade personalkostnader (inklusive inhyrd personal), läkemedel och verksamhetsanknutna tjänster. Åtgärder har initierats för att nå en budget i balans, men det finns betydande risker kopplade till ekonomin och patientsäkerheten.

När det gäller kollektivtrafiken hade Regionala utvecklingsnämnden 2022 (från 2023 - Kollektivtrafiknämnden) jämfört med 2021 ökade nettokostnader om 39,6 mkr. Konsumentintäkterna inom kollektivtrafiken ökade under 2022 med 20 mkr jämfört med 2021, men bränslepriserna och läget i omvärlden har haft en större påverkan på kostnaderna. Det finns fortsatt stora osäkerheter kring utvecklingen av intäkter respektive kostnader inom kollektivtrafiken.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) har haft ett flertal inkörningsproblem sedan uppstarten. Bedömningen är att KSA inte uppfyller kraven om god ekonomisk hushållning enligt förväntan om ett resultatöverskott på två procent. Förbundet har inte upptagit lån eller begärt kapitaltillskott av medlemmarna. Underskott för 2022 ska enligt fullmäktigebeslut hanteras av förbundet under en

period av 10 år med hänvisning till synnerliga skäl och en åtgärdsplan för budget i balans är under framtagande. Kommunalförbundet debiterar medlemmar för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Underskott ska finansieras av medlemmarna procentuellt i relation till värdet av nyttjade tjänster under året. Vid ett fortsatt ekonomiskt underskott finns en risk att Regionen, trots den förhållandevis låga andelen av insatskapitalet (1,27 procent), skulle kunna bli hårdare belastat på grund av vårt höga nyttjande av flygverksamheten (11 procent 2022).

Med anledning av ovan bör regionstyrelsen under 2023 särskilt bevaka Hälso- och sjukvårdsnämnden, Kollektivtrafiknämnden och KSA. Detta för att vid behov kunna initiera åtgärder med kort varsel. Utifrån regionstyrelsens uppsiktsplikt kommer hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande att bjudas in till regionstyrelsens sammanträde 30-31 maj för en fördjupad dialog om nämndens verksamhet. Nämndens presidium föreslås därefter att bjudas in till regionstyrelsens återstående sammanträden under 2023. Även Kollektivtrafiknämndens presidium föreslås bjudas in till regionstyrelsens återstående sammanträden under 2023 för en fördjupad dialog om nämndens verksamhet.

Förslag till beslut

1. Rapporten om regionstyrelsens uppsiktsplikt 2023 godkänns.
2. Regionstyrelsen konstaterar att de verksamheter Region Jämtland Härjedalen bedriver eller på annat sätt deltar i huvudsakligen bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt, men att coronapandemin även under 2022 på olika sätt och i varierande grad har haft påverkan på verksamheterna.
3. Regionstyrelsen ska under 2023 särskilt bevaka Hälso- och sjukvårdsnämnden, Kollektivtrafiknämnden och KSA. Detta för att vid behov kunna initiera åtgärder med kort varsel.
4. Hälso- och sjukvårdsnämndens presidium ska bjudas in till regionstyrelsens återstående sammanträden under 2023 för en fördjupad dialog om nämndens verksamhet.
5. Kollektivtrafiknämndens presidium ska bjudas in till regionstyrelsens återstående sammanträden under 2023 för en fördjupad dialog om nämndens verksamhet.
6. Regiondirektören ges i uppdrag att till regionstyrelsens möte 5-6 oktober återkomma med ett förslag till hantering av frågan om Gemensam nämnd för samverkan, drift och utveckling av specialistfunktioner ska finnas kvar eller avvecklas.
7. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Almi Företagspartner Mitt AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.
8. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Jämtlandsgården AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

9. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Landstingsbostäder i Jämtland AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

10. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som AB Transitio har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

11. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Länstrafiken i Jämtlands län AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

12. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Samtrafiken AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

13. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Norrtåg AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

14. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Naboer AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

15. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Peak Innovation AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

16. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Torsta AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

17. Regionstyrelsen anser efter prövning att den verksamhet som Vattenbrukscentrum Norr AB har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden,
Kollektivtrafiknämnden, Hälso- och sjukvårdsdirektör, Regional utvecklingsdirektör,
Ekonomidirektör, HR-direktör, länets kommuner,

Regionens revisorer

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2023
- Samlad rapport utifrån regionstyrelsens uppsiktsplikt 2023

11. Regionstyrelsens uppföljning av långsiktig utvecklingsplan miljö och Miljöbokslut 2022 (RS/123/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen är miljöcertifierade enligt ISO 14001 och EMAS-registrerade. EMAS är EU:s miljöledningsförordning som bland annat ställer krav på en årlig offentlig miljöredovisning över organisationens miljöprestanda.

I aktuell redovisning, Miljöbokslut 2022, har resultatet för regionens interna miljöarbete sammanställts för kalenderåret 2022 och i redovisningen framgår bl.a. miljömål och måluppfyllelse.

Regionens miljöcertifiering ställer krav på ständiga förbättringar och förutom arbetet via målstyrning, sker ett fortlöpande arbete med förbättringar inom miljöområdet. Regionen har också en långsiktig utvecklingsplan för miljö (LUP miljö) för det interna miljöarbetet, med långsiktiga mål och målbilder för arbetssätt för förbättringar. Bifogat finns en sammanställning av nuläget utifrån LUP miljö.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens uppföljning av Långsiktig utvecklingsplan miljö och Miljöbokslut 2022 godkänns.

Expedieras till

Miljöstrateg

Beslutsunderlag

- Regionstyrelsens uppföljning av långsiktig utvecklingsplan miljö och Miljöbokslut 2022
- Miljöbokslut 2022
- Uppföljning LUP miljö per april 2023 (till RS)

12. Region Jämtland Härjedalens risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022 (RS/216/2023)

Ärendebeskrivning

Enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska Region Jämtland Härjedalen genom risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) minska sårbarheter i verksamheten och öka förmågan att hantera kriser i fredstid samt skapa grundläggande förmåga till civilt försvar. Enligt MSBFS 2015:4 ska analysen redovisas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Socialstyrelsen, med kopia till Länsstyrelsen före sista oktober i samband med ny mandatperiod.

Risk- och sårbarhetsanalysen är en kontinuerlig arbetsprocess som följer mandatperioderna. Utifrån identifierade risker, som bedöms kunna leda till så omfattande konsekvenser för Regionens verksamhet att de resulterar i en extraordinär händelse, har ett antal analyser genomförts. Risk- och sårbarhetsanalysen 2019–2022 är en sammanställning av detta arbete.

Analyserna har resulterat i ett antal åtgärdsförslag som genomförts och pågår. Exempel på åtgärder är arbetet med robusta hälsocentraler, reservvatten på Östersunds sjukhus, åtgärder för extremväder (klimatförändringar) och avbrottsplaner och reservrutiner. I analyserna kartläggs egen samhällsviktig verksamhet, beroenden Regionen har till andra aktörer samt behovet av samverkan med dessa.

Kartläggning sker också av sårbarheter och brister, dessa redovisas på en övergripande nivå, det handlar till exempel om brister i tekniska system och kontinuitetshantering.

I risk- och sårbarhetsanalysen beskrivs också inriktning avseende planerat arbete under kommande mandatperiod som har inriktning mot så kallad gråzonsproblematik. I det arbetet ingår också att göra en bedömning avseende regionens förmåga att hantera en avsiktligt utförd handling för att döda och skada människor. Här kommer både pågående dödligt våld (s.k. PDV) samt det efterföljande arbetet, inklusive överförd hotbild mot sjukvården att beaktas.

Förslag till beslut

1. Region Jämtland Härjedalens risk- och sårbarhetsanalys 2019–2022 antas
2. Föreslagen inriktning mot så kallad gråzonsproblematik för kommande mandatperiod godkänns.

Expedieras till

Beredskapschef

Beslutsunderlag

- Region Jämtland Härjedalens risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022
- Region Jämtland Härjedalens risk- och sårbarhetsanalys
- indikatorer-landsting-rsa 2023

13. Regionstyrelsens sammanträdestider 2024

(RS/118/2023)

Ärendebeskrivning

Enligt punkt 4.1 i regionstyrelsens reglemente ska styrelsen för varje kalenderår upprätta en plan över sina sammanträden. Ett förslag till sammanträdestider för regionstyrelsen 2024 har upprättats. I förslaget har kommunallagens (2017:725) föreskrifter om den ekonomiska förvaltningen beaktats samt andra viktiga hålltider i Region Jämtland Härjedalens planerings- och uppföljningsprocess. En samordning med nämnderna har också gjorts i syfte att skapa en väl fungerande ärendehanteringsprocess.

Två gemensamma planerings- och budgetdagar för styrelsen och nämnderna har planerats in till den 11 april respektive 27 november.

Sammanträdestiderna är avstämda mot Sveriges kommuner och regioners, SKR, och Norra sjukvårdsregionförbundets planering inför 2024.

Regionfullmäktige fastställer sina sammanträdesdagar för 2024 vid sitt sammanträde 20-21 juni.

Förslag till beslut

Följande sammanträdesdagar fastställs för regionstyrelsen 2024:

23 januari

26-27 mars

29 april

28-29 maj

27 augusti

1-2 oktober

5-6 november

10 december

Planerings- och budgetdagar 2024:

11 april

27 november

Expedieras till

Sekretariatet

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regionstyrelsens sammanträdestider 2024
- Sammanträdeskalender 2024 (2023-05-26)

14. Översyn av hjälpmedelspolicy (RS/309/2023)

Ärendebeskrivning

I början av 2017 beslutade regionfullmäktige att anta Hjälpmedelspolicy för Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner (RS/455/2016) efter att en gemensam översyn tillsammans med länets kommuner genomförts. I samband med att beslutet fattades antogs också den tillhörande bilagan ”Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten”. Även reglementet för Gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) reviderades vid tidpunkten och en skrivning om hjälpmedel lades till.

Enligt regionstyrelsens reglemente framgår det att regionstyrelsen ansvarar för att ta fram övergripande styrdokument för Region Jämtland Härjedalen och hålla dem aktuella. Därutöver framgår av Region Jämtland Härjedalens styrmodell att alla politiska styrdokument regelbundet och enligt planerat intervall ska utvärderas och följas upp. Långsiktiga styrdokument ska aktualiseras vart fjärde år.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås GNUS ska se över och vid behov revidera Hjälpmedelspolicy för Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner med tillhörande bilaga.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen överlämnar till Gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel att se över och vid behov revidera Hjälpmedelspolicy för Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner samt bilagan ”Definitioner och direktiv inom hjälpmedelsverksamheten”.

Expedieras till

Gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel, Chef Hjälpmedels- och förrådsenheten

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Översyn av hjälpmedelspolicy

15. Politisk styrgrupp rapport vårdval hälsoval 2024 (RS/732/2022)

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen beslutade den 24 januari 2023 § 10 om att inrätta en politisk styrgrupp med följande uppdrag:

- Se över åtagandet för allmäntandvård för barn och unga vuxna.
- Översyn av uppföljning och utvärdering av vårdvalens beställningar
- föreslå eventuella kompletteringar och justeringar inom vårdval för medicinsk fotvård, allmäntandvård för barn och unga vuxna samt hälsovalet inför 2024.

Styrgruppen får i uppdrag av regionstyrelsen 2023-01-24 §11 att utreda aktiviteter kopplat rapporten ”Tjänster som finansieras via hälsovalet men som inte ingår i uppdraget för hälsovalet(RS/773/2021)

Styrgruppen har dokumenterat sitt arbete i en rapport som överlämnas till Regionstyrelsen vid samma möte som förfrågningsunderlagen 2024 då regionens samtliga vårdval också redovisas. I rapporten beskrivs hur styrgruppen genomfört sitt arbete med diskussioner och resultat av dialogerna.

Ett flertal av ärenden som lyftes i styrgruppen bedöms kräva vidare utredning, då frågorna var så pass komplexa.

Förslag till kompletteringar och justeringar inom vårdval för medicinsk fotvård, allmäntandvård för barn och unga vuxna samt hälsovalet redovisas i respektive förfrågningsunderlag. Där framkommer även förslag som berör budgeten för hälsovalet vilket regionstyrelsen behöver ha i beaktande i kommande arbete med Regionplan och budget inför 2024 (RS/106/2023).

Förslag till beslut

1. Den politiska styrgruppen för vårdvalen 2024 har fullföljt sitt uppdrag gällande framtagande av beställningar.
2. Regiondirektören får i uppdrag att fortsätta utreda ersättningsmodeller för allmäntandvård för barn och unga vuxna
3. Regiondirektören får i uppdrag att fortsatt utreda aktiviteter kopplat till tjänster som åvilar den regiondrivna primärvården, men inte ingår i uppdraget för hälsoval men som finansieras genom ersättning från hälsovalet, samt föreslå hur dessa uppdrag ska finansieras och organiseras.

Expedieras till

Beställarchef
HOSPA-chef
Div-chef för Nära vård
Verksamhetschef för Folk tandvården
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse rapport översyn vårdval 2024
- Rapport översyn vårdvalen 2024

16. Ändring av registrering av samtycke med anledning av ny biobankslag (RS/347/2023)

Ärendebeskrivning

Den nya biobankslagen som träder i kraft 1 juli 2023 innebär förändringar i krav på information och samtycke gällande prov som samlas in och bevaras för vård och behandling.

Befintlig biobankslag ställer krav på ett särskilt samtycke (opt-in) för att bevara prov för vård. En provgivare/patient ska få information om att ett prov kan komma att sparas och ska därefter besluta om ett prov får sparas och för vilka ändamål det får användas. Provgivarens samtyckesbeslut ska dokumenteras i journalhandling. Dagens lag innebär att information behöver ges, ofta både skriftligt innan och muntligt vid själva provtagningstillfället, samtycke gällande bevarande av prov behöver inhämtas vid provtagningstillfället, att samtyckesbeslut registreras i journal och att samtyckesbeslut meddelas laboratoriet/biobanken via remissen. För att biobanken ska kasta provet krävs av patientsäkerhetsskäl även att provgivaren skickar in en underskriven nej-talong. Samtyckesbeslut registreras även i Laborarieinformationssystemet (LIS).

I den biobankslag som träder i kraft 1 juli kommer samtycke till insamling och bevarande av vårdprov i stället ingå i samtycket till vård enligt patientlagen (eller tandvårdslagen). Återkallelse och begränsning av samtycke ska dokumenteras i journalhandling. Den kommande biobankslagen ställer dock högre krav på information än nuvarande biobankslag, informationen kan vara skriftlig och ska lämnas senast innan prov samlas in till biobanken.

Med anledning av ändringarna föreslås följande nya process:

- Information ges i första hand skriftligen. *Separat arbete pågår gällande informationsmaterial till provgivare/patienter, information/instruktioner till personal samt checklista för verksamhetschefer och personal.*
- Om en provgivare/patient/vårnads huvare önskar återkalla eller begränsa sitt eller sitt barns samtycke, ska det skickas in en av provgivare/patient/vårnads huvare underskriven nej-talong. *Nej-talong finns på papper men inom kort även digitalt via Svenska biobanksregistret (SBR) (via 1177). Nej-talongen behövs som ett underlag för åtgärden vid biobanken. Om vårdens rutiner innebär att provet bör bevaras får det inte finnas några oklarheter gällande att provgivaren önskar att provet kastas eller att användningen av provet begränsas.*

- Enbart underskriven nej-talong används för att kommunicera uppgiften till Laboratorieinformationssystemet (LIS). *Om nej-talongen används som sättet att registrera motsättning av samtycke minskar risken för motsägelsefulla registreringar.*
- Registrering av återkallelse eller samtyckesbegränsning sker enbart i LIS. *Innebär sålunda att registrering av samtyckesbeslut i journalsystem/remiss- och svarssystem vid beställande provtagande klinik kan tas bort.*

Bilaga 1 innehåller förslag på registrering av återkallelse eller begränsning i LIS.

Krav på spårbarhet

Biobankslagen, både den befintliga och den nya, innebär att en provgivare när som helst kan återta sitt samtycke. För att tillgodose detta krav har regionerna redan beslutat om utveckling av IT-systemet Svenska biobanksregistret (SBR). En av de viktigaste uppgifterna för SBR är att bidra till att biobankslagen följs vad gäller provgivarens samtyckesbeslut.

Den nya biobankslagen innebär också friare former för utlämnande, vilket kan underlätta samarbete mellan olika regioner, men den ökar komplexiteten gällande spårbarhet. För att kunna hantera spårbarhet över tid behövs IT-stöd.

Med anledning av ändringarna föreslås följande process:

- Att använda SBR för tillkommande komplexitet med spårbarhetskrav

För att SBR ska kunna vara en resurs behövs anslutning av LIS till SBR för information om bevarade prov.

Det behövs även beslut gällande hur samtyckeregistreringar fram till 1 juli 2023 ska tolkas, samt hur återkallelse eller begränsning av samtycke ska registreras från 1 juli 2023 - se förslag Bilaga 1.

Förslag till beslut

- Att ta bort registrering av samtyckesbeslut gällande biobank i journalsystem/remiss- och svarssystem vid beställande provtagande klinik
- Att återkallelse eller registrering av samtyckesbegränsning enbart sker i LIS
- Att tolkning av samtyckeregistreringar i LIS fram till 1 juli 2023 sker enligt förslag i Bilaga 1
- Att beslut om återkallelse eller begränsning av samtycke från 1 juli 2023 ska registreras i LIS enligt förslag i Bilaga 1
- Att SBR används för att säkra kravet på spårbarhet

Biobank Sverige rekommenderar att samtliga regioner skyndsamt bör ställa sig bakom ovanstående förslag till beslut. Detta för att den nya biobankslagen vinner laga kraft 1 juli och en skyndsamt och en enhetlig hantering behövs. Något som sparar både tid, pengar och personalresurser i såväl regioner som hos berörda leverantörer.

Förslag till beslut

Region Jämtland Härjedalen ställer sig bakom ovanstående förslag till beslut om ändring av registrering av samtycke med anledning av nya biobankslag.

Expedieras till
Biobank Sverige
Kansli@inera.se
FoU-direktör/Biobanksansvarig
Biobankssamordnare

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ändring av registrering av samtycke med anledning av ny biobankslag
- Brev till regionerna - förberedelser inför en ny biobankslag
- Förslag till beslut – ändring av registrering av samtycke med anledning av ny biobankslag
- Bilaga 1 Samtyckesbeslut vid ny biobankslag
- Bilaga 2 Kontaktpersoner ny biobankslag
- Bilaga 3a Generell kravspecifikation för laboratorieinformationssystem (utkast)
- Bilaga 3b Generell kravspecifikation för laboratorieinformationssystem (upphävs)

17. Revidering av fastighetsutvecklingsplan och lokalbehovsplan (RS/298/2023)

Ärendebeskrivning

I Regionplan och budget 2023-2025 finns ett uppdrag till regionstyrelsen att presentera en långsiktig fastighetsutvecklingsplan. I regionstyrelsens verksamhetsplan för 2023 finns en aktivitet om att ett uppdaterat underlag inför en eventuell revidering av fastighetsutvecklingsplan ska presenteras. Medel för fastighetsutredningar finns avsatta i investeringsbudget för 2023. Ett arbete med ett underlag har nu inletts.

Under 2018 och 2019 gjordes ett arbete med att ta fram en fastighetsutvecklingsplan för Region Jämtland Härjedalen (RS/516/2016). Utifrån det då rådande ekonomiska läget blev det en politisk diskussion om takten i realiseringen av föreslagen plan och ett beslut om planen fördröjdes. Slutligen fastställdes i regionfullmäktige den 19 juni 2019, § 70, en fastighetsutvecklingsvision som inriktning för framtida fastighetsåtgärder.

Region Jämtland Härjedalen står inför stora utmaningar. Kraven på hållbara lösningar, ökad digitalisering, kostnadseffektivitet och säkerhet ökar. Det gäller inte minst fastigheter. En strategisk och långsiktig fastighetsplanering är nödvändig för att möta dessa utmaningar. Den befintliga fastighetsutvecklingsvisionen pekar ut en riktning för sjukhusområdet för en lång tid. Tidshorisonten är 25-30 år. I tillämpliga delar är visionen därför fortfarande aktuell. Men i visionens inledande del finns också beskrivet att de avsnitt som beskriver lokalförsörjningsplanen har en förhållandevis kort livslängd, 3-5 år. Planen behöver uppdateras kontinuerligt i intervaller.

I den av regionstyrelsen fastställda investeringsbudget för 2023 (RS/417/2022) finns i potten för nyinvesteringar avsatt 5 mkr för fortsatt utredning gällande ny sjukhusbyggnad. I beslutet anges att det i utredningen ska ingå att påbörja förstudie

och behovsanalys samt planering för nytt sjukhus. På regionstyrelsens möte den 29 mars 2023, § 42, behandlades också ett ärende om överföring av beslutad investeringsbudget från år 2022 till år 2023. Där ingick ett beslut om att föra över en pott om 2, 8 mkr för mindre lokalanpassningar och fastighetsutredningar till 2023 (RS/703/2021).

Ett arbete har under våren inletts med att övergripande peka ut vad som måste tas med i arbetet med en reviderad fastighetsutvecklingsplan. I slutet av april genomfördes en workshop tillsammans med medarbetare från Fastighet, Regionledning och Hälso- och sjukvårdsledning om förutsättningar för arbetet. Sammantaget konstaterades att fokus i fastighetsutvecklingsplanen ska vara på sjukhusområdet och omställningen mot en Nära vård. Men länets utveckling måste också vara en del av planen såsom exempelvis befolkningsutveckling, demografisk utveckling, näringsliv, turism samt inte minst Försvarmaktens/NATO:s behov eftersom dessa delar i hög grad påverkar regionens bedömning av framtida krav och behov. Det ska finnas en tjänstepersonsorganisation för arbetet bestående av en styrgrupp, arbetsgrupp samt projektledare/koordinator samt projektsekreterare. Preliminär tidplan är ha en färdig remiss klar till årsskiftet 2023/2024 och sen beslut på regionfullmäktige allra senast i maj/juni 2024.

Förutom kostnader för kvalificerad rådgivning och stöd kommer arbetet att behöva resurser i form av tid för medarbetare. De resurserna finansieras inom ram för respektive verksamhetsområde.

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen godkänner den inledande inriktningen för arbetet med att ta fram en reviderad fastighetsutvecklingsplan och eventuell lokalbehovsplan.
2. Arbetet finansieras genom avsatta medel i investeringsbudgeten samt inom ram för respektive verksamhet.
3. Regionstyrelsen ska hållas informerade om arbetet med fastighetsutvecklingsplanen och få en första delrapport senast till styrelsens sammanträde i augusti.

Expedieras till

Fastighetschef, Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om fastighetsutvecklingsplan och lokalbehovsplan

18. Återrapportering av dialog om familjecentralens behov av lokalytor i Torvalla (RS/237/2023)

Ärendebeskrivning

I samband med att regionstyrelsen 2023-03-28—29 § 54 behandlade hälso- och sjukvårdsnämndens begäran till regionfullmäktige om utökad investeringsram för 2024 med totalt 24 miljoner kronor för återetablering av Torvalla Hälsocentral så fick regiondirektören i uppdrag att innan detaljprojektering påbörjas föra en dialog med Östersunds kommun kring familjecentralens behov av lokalytor i Torvalla/Odensala och hur det kan komma att påverka planlösningen för Torvalla

Hälsocentral och därmed de åtgärder och investeringar som planeras för fastigheten.”

En dialog har förts med Östersunds kommun kring möjliga alternativ då det gäller familjecentralen, primärt kopplat till alternativ placering. Av de möjliga lösningar som presenterats så handlar det om placeringar som inte är optimala för en familjecentral alternativt att de ytor som kan tillskapas centralt i Torvalla inte är tillräckligt stora.

Mot bakgrund av detta föreslås att planeringen för återetablering av Torvalla Hälsocentral fortsätter genomföras i enlighet med den förstudie som presenterats tidigare.

Förslag till beslut

Återrapportering av dialog om familjecentralens behov av lokalytor i Torvalla godkänns.

Expedieras till

Fastighetschef
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Divisionschef Nära vård

Beslutsunderlag

- Investering utifrån förstudie – Torvalla hälsocentral

19. Slutrapport för särskild ledning kompetensförsörjning (RS/351/2022)

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen beslutade i maj 2022 att ge regiondirektören i uppdrag att utarbeta en strategisk handlingsplan med konkreta åtgärder för att attrahera och behålla kompetenta och engagerade medarbetare i syfte att möta kompetensförsörjningsutmaningarna. Uppdraget omsattes via regiondirektören till en Särskild ledning för kompetensförsörjning (SLK) som under perioden september 2022 – juni 2023 arbetat/arbetar med samordning av kompetensförsörjningsåtgärder inom en rad olika delområden. Den särskilda ledningen har en styrgrupp som löpande fått rapporter och beslutat gällande olika insatser.

En slutredovisning inklusive planering för vidare arbete efter den särskilda ledningens upphörande, har tagits fram och kommer nu regionstyrelsen till del. ?

Förslag till beslut

Slutrapport för särskild ledning kompetensförsörjning godkänns.

Expedieras till

HR-direktör
Regionstabschef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Slutrapport för särskild ledning kompetensförsörjning
- Rapport SLK Kompetensförsörjning

20. Återrapportering inkl riktlinjer för övergripande

utbildningsplanering för befintliga medarbetare (RS/584/2022)

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen gav under hösten 2022 regiondirektören i uppdrag att arbeta fram en process för hur Region Jämtland Härjedalen ska arbeta strategiskt med utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare inom ramen för befintlig anställning, som en del i ett kompetensförsörjningsfrämjande arbete (Dnr RS/584/2022). Härmed återredovisas ärendet i form av Riktlinjer för övergripande utbildningsplanering för befintliga medarbetare. Föreslagna riktlinjer är en del i det totala kompetensförsörjningsarbetet, där kompetensutveckling och utbildning i sig är en del. Riktlinjerna innefattar process för övergripande planering av kortare utbildningsinslag men då utbildning och kompetensutveckling behöver bedrivas på olika nivåer och på olika sätt, är processen och riktlinjernas omfattning på intet sätt komplett gällande utbildningsfrågor. Utbildningsfrågor i form av studier på högre nivå för grund- och vidareutbildningar hanteras i separata processer, liksom utbildning som kan avgränsas till verksamhets-, enhets-, eller individnivå.

SKR (Sveriges kommuner och regioner) påvisar nio strategier för att möta kompetensförsörjningsutmaningarna i syfte att säkra välfärden. Bland dessa återfinns såväl kompetensutveckling som att nyttja kompetensen på smartaste sätt, alltså att genomlys kompetens och arbetsuppgifter för olika befattningar. Region Jämtland Härjedalen arbetar redan på olika sätt utifrån SKR:s 9-punktsprogram, inte minst inom ramen för Särskild ledning kompetensförsörjning (RS/351/2022) men en strukturerad utbildningsprocess syftar till att förstärka arbetet ytterligare.

Processen innebär att planera för övergripande utbildningsinsatser för antingen samtliga medarbetare, medarbetare inom hälso- och sjukvården eller för samtliga chefer. Riktlinjerna utgår från en årshjulsbaserad planering och baseras på såväl övergripande mål, prioriteringar och ekonomiska ramar som på verksamheters behov och omvärldsbevakning, och ger därmed förutsättningar till att skapa kapacitet i verksamhet för att genomföra utbildning och hos anordnare att genomföra utbildningsinsatser. Processen i sig ska även vara kompatibel med andra pågående utbildningsinsatser.

I regionstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner samt i särskilda handlingsplaner har mål kopplat till utbildningsinsatser även tidigare förekommit, exempelvis gällande jämställdhet- och jämlikhetsfrågor, informationssäkerhet och de samiska utvecklingsfrågorna. Flera av dessa mål har dock varit svåra att mäta effekten av och det har också varit tillfälliga utbildningsinsatser då det saknats koordinering mellan utbildningsbehoven. Strategiska riktlinjer för hur Region Jämtland Härjedalen ska arbeta med utbildning och kompetensutveckling är därför mer fördelaktigt även sett till verksamhetsplaneringen.

I arbete med förslaget till regionens riktlinjer för utbildningsplanering har dels omvärldsbevakning gjorts av hur andra regioner angripit frågan, dels intern dialog med representanter för flertalet verksamheter. I riktlinjerna presenteras vilka funktioner som ska ingå i det övergripande arbetet, i vilken form arbetet ska bedrivas och beslutas, avgränsningar samt uppföljning.

Förslag till beslut

1. Riktlinjer för övergripande utbildningsplanering för befintliga medarbetare antas.
2. Utbildning som omfattas av processen inplaneras med utbildningsstart 2024.

Expedieras till

HR-direktör
HR-strateg
Regionstabschef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Riktlinjer för övergripande utbildningsplanering för befintliga medarbetare
- Riktlinjer utbildningsplanering

21. Målbild för god och nära vård (RS/380/2023)

Ärendebeskrivning

Regionens samverkansråd har rekommenderat Region Jämtland Härjedalen att anta den gemensamma målbild för god och nära vård som är framtagen av regionen och länets kommuner (2023-02-06, §9).

Målbilden ”Tillsammans för god hälsa hela livet” grundar sig i den medborgarenkät som genomfördes våren 2022, ”Viktigt för mig”. Formuleringen kompletteras med en grafisk presentation (se bilaga) samt texter ur medborgarens perspektiv, till exempel (utdrag)

”Jag är informerad, kan påverka och får berätta hur min livssituation ser ut”,
”De jag träffar känner mig och min bakgrund. Det gör mig trygg”,
”Jag får anpassad information och stöd i hur jag kan förbättra min hälsa”,
”De jag möter samverkar och har rätt kompetens utifrån mina behov.”

Hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) fastslår att regioner och kommuner har ett gemensamt ansvar för vårdnivån primärvårdsnivå och för samverkan kring denna. Länet har därför, i enlighet med rekommendation från utredningen "God och nära vård, en primärvårdsreform" (SOU 2018:39), påbörjat arbetet med att ta fram en gemensam plan för primärvårdsnivå, med koppling till målbilden. Den gemensamma planen beskriver fem strategier för att nå målet: ökad delaktighet, ökad kontinuitet?, ökad tillgänglighet?, hälsofrämjande fokus? samt ökad samordning och samverkan.

Målbilden har ett personcentrerat medborgarperspektiv som innefattar hela befolkningen: kvinnor och män, flickor och pojkar. Målbilden korrelerar väl med de visioner som beskrivs i de gemensamma dokumenten Mål för gemensam hälso- och sjukvårdspolitik 2014–2025 (LS/726/2012) samt Folkhälsopolicy 2020–2024 (RS/352/2020). Den är förankrad i Sociala vård- och omsorgsgruppen (SVOM) och Barnarenan, samt lyft till Regionala samverkansrådet då den även berör verksamheter utanför vård- och omsorg, såsom ekonomi, HR och IT.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-05-23 § 68 och beslutade att anta den läns-gemensamma målbilden, i enlighet med Regionala samverkansrådets rekommendation och att överlämna ärendet till regionstyrelsen.

Förslag till beslut

Den länsgemensamma målbilden för god och nära vård antas, i enlighet med Regionala samverkansrådets rekommendation.

Expedieras till

Regionens samverkansråd

SVOM

Chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Målbild för God och nära vård
- Protokollsutdrag från Regionens samverkansråd 2023-02-06, § 9 God och nära vård - Målbild för vidare hantering och beslut
- Beslutsbilaga - Målbild Nära Vård
- Målbild för god och nära vård grafisk bild
- §68 Hälso- och sjukvårdsnämnden Målbild för god och nära vård

22. Revidering av Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde hälso- och sjukvård 2023-05-01--2023-11-30 (RS/191/2023)

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tidigare behandlat regelverk för extraersättningar inom förvaltningsområde hälso- och sjukvård. Nämnden beslutade 23 februari 2023 att rekommendera Regionstyrelsen att godkänna regelverket, vilket sedan skedde. I samband med att ärendet behandlades i Regionstyrelsen aviserades att regelverket skulle kräva manuell hantering utanför Heroma i väntan på att extern expertis skulle göra ändringar i systemet. Det visade sig dock att anpassningarna kunde utföras med egen personal inom Heroma Systemförvaltning, vilket innebär att Heromalösning redan nu finns på plats. I samband med att Heromalösningen togs fram anpassades vissa skrivningar i regelverket avseende tydlighet och för att harmoniera med systemets möjligheter. Dessa ändringar har varit av mindre karaktär och inte inneburit att ersättnings omfattning eller nivåer påverkats. Ej heller har hanteringen med begäran hos, och godkännande av, hälso- och sjukvårdsdirektörens ändrats. Exempel på tillägg som gjorts är definition av vad ett extrapass är och förtydligande om att det är aktiv arbetstid som omfattas av extraersättningar. Dessutom har information om vilken Heromaprocess som ska användas lagts till.

I samband med att regelverket nyligen börjat tillämpas har behov av ett förtydligande och ett tillägg identifierats. Dessa bedöms inte vara av mindre karaktär varför ärendet först behöver hanteras av Hälso- och sjukvårdsnämnden och sedan av Regionstyrelsen.

Två förändringar av vikt föreslås och har inkorporerats i Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård 2023-05-01 – 2023-11-30, reviderat 2023-05:

- Jämfört med den ursprungliga versionen av regelverket förtydligas att det är den som för tillfället är tjänstgörande hälso- och sjukvårdsdirektör som har mandat att fatta beslut om aktivering av extraersättningar.

- Möjligheten för medarbetare att flytta semesterveckor mot ekonomisk ersättning har tidigare år varit begränsad till två veckor. I samband med framtagandet av det nu gällande regelverket förändrades detta till att vara en flexibel mängd arbetsdagar upp till maximalt en vecka. I samband med kartläggning av läget i vården inför sommaren framkommer att vissa verksamheter har behov av att denna tidsgräns utökas något. I det reviderade förslaget delas därför punkt 4 om flytt av beviljad men ej påbörjad semester upp i två delar. Ett första steg (4a) är enstaka arbetsdag upp till maximalt en vecka. Det andra steget (4b) avser en till två veckor. Den kostnadsökning som förslaget medför bedöms rymmas inom tidigare uppskattad totalkostnad. Eftersom målsättningen är att vårdens medarbetare ska ha möjlighet att ta ut så stor del av sin sommarledighet just under sommaren ska nyttjandet av flytt av mer än en vecka så långt det är möjligt begränsas. Flytt av beviljad men ej påbörjad semester behöver tillsammans med avbruten semester särskilt beaktas vid utvärderingen av extraersättningarna i september månad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-05-23 § 70 och föreslår regionstyrelsen följande:

1. Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård 2023-05-01 – 2023-11-30, reviderat 2023-05 antas.
2. Regiondirektören får i uppdrag att i samband med utvärderingen av hanteringen av extraersättningar lägga särskild vikt vid flytt av beviljad men ej påbörjad semester samt avbruten semester.

Förslag till beslut

1. Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård 2023-05-01 – 2023-11-30, reviderat 2023-05 antas.
2. Regiondirektören får i uppdrag att i samband med utvärderingen av hanteringen av extraersättningar lägga särskild vikt vid flytt av beviljad men ej påbörjad semester samt avbruten semester.

Expedieras till

Regiondirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör, divisionschefer, HR-direktör, förvaltningsområdets HR-konsult, enhetschef löneservice, utvecklingsstrateg (hälso- och sjukvårdsdirektörens stab).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Revidering av Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde Hälso- och sjukvård 2023-05-01 – 2023-11-30
- §70 Hälso- och sjukvårdsnämnden Revidering av Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde hälso- och sjukvård 2023-05-01--2023-11-30
- HSN-202-2023 Regler för extraersättning till medarbetare inom förvaltningsområde hälso- och sjukvård 20230501-20231130 rev 20230

23. Årets folkhälsoinsats 2023 (RS/704/2022)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen delar årligen ut folkhälsopriset Årets folkhälsoinsats. Priset är avsett att tilldelas personer, organisationer, sammanslutningar, företag eller offentlig verksamhet som på ett föredömligt och aktivt sätt tagit initiativ till åtgärder

som positivt påverkar folkhälsan inom Jämtlands län.

Pristagaren måste utöva sina insatser i samstämmighet med Region Jämtland Härjedalens värdegrund. Priset delas ut för att uppmärksamma och uppmuntra förtjänstfulla insatser inom området folkhälsa. Med insatser för en bättre folkhälsa menas insatser som främjar hälsa och förebygger ohälsa. Insatser ska bidra till ett socialt, fysiskt och psykiskt välbefinnande samt öka den jämlika hälsan mellan olika grupper i samhället.

Utlisning för 2023 års pris har skett genom annons i Jämtlands tidning, genom utskick på sociala medier samt på regionens hemsida. Sammanlagt har 68 nomineringar inkommit. Bifogad motivering föreslås för folkhälsopristagaren. Stadgar för Region Jämtland Härjedalens folkhälsopris (RS/2231/2016) gäller för årets folkhälsoinsats.

Beredningen av ärendet har skett i nära samråd med det regioninterna rådet Politiskt råd för folkhälsa. Enligt stadgarna ska ärendet även beredas av nätverket FolkhälsoZ:s presidium. Mot bakgrund av att FolkhälsoZ inte tillsatt något presidium vid tidpunkten för beredning av ärendet har nätverket inte varit delaktig i ärendehanteringsprocessen. Folkhälsopriset omfattar 10 000 kr och delas ut vid regionfullmäktiges sammanträde i juni 2023.

Förslag till beslut

Se bilaga

Beslutsunderlag

- §14 Politiskt råd för folkhälsa Årets folkhälsoinsats 2023
- Motivering till Årets folkhälsoinsats 2023

24. Svar på uppföljande granskning av personalförsörjningen (RS/87/2023)

Ärendebeskrivning

Regionens revisorer har genomfört en uppföljande granskning av personalförsörjningen. Granskningens syfte har varit att ta reda på om åtgärder vidtagits eller påbörjats utifrån resultatet från granskningen av personalförsörjningen som genomfördes 2021.

Regionens revisorer gör bedömningen att regionstyrelsen delvis har vidtagit åtgärder eller påbörjat genomförande av åtgärder som ett resultat från den tidigare granskningen.

Regionens revisorer har även rekommenderat regionstyrelsen att:

- I samverkan med hälso- och sjukvårdsnämnden genomföra en kompetensanalys där även kommande behov av kompetenssammansättning ingår.
- Säkerställa ett fortsatt fokus på arbetet med personalförsörjning efter att den extraordinära styrningen upphör och verka för en långsiktig finansiering som möjliggör en fortsättning av pågående arbete.
- Genomföra en uppdatering av den långsiktiga planen för Region Jämtland Härjedalens kompetensförsörjning.
- Fortsätta arbetet med att minska det administrativa arbetet för enhetschefer som hänger samman med rekryteringar där en ökad digitalisering kan vara en del.

- Genomföra en utvärdering av vilken effekter som genomförda personalfrämjande åtgärder har haft som underlag i en fortsatta planeringen.
- Genomföra en översyn av formerna för uppföljning av arbetet med personalförsörjning. Vi anser inte att informationen i delårsrapporter och årsredovisningen ger en tillräcklig uppföljning och analys av arbetet med personalförsörjning. En form för fördjupad uppföljning och analys skulle kunna vara återförande av ett personalbokslut.

Regionstyrelsens svar på revisorernas rekommendationer återfinns i bilaga. Svaret ska vara revisorerna tillhanda senast 1 juni. Paragrafen behöver därför justeras omedelbart.

Förslag till beslut

1. Upprättat förslag till svar på uppföljande granskning av personalförsörjning antas.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till

Regionens revisorer, HR-direktör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på uppföljande granskning av personalförsörjningen
- RS Svar granskning av personalförsörjningen 2022 (1)
- Skrivelse från regionens revisorer angående uppföljande granskning av personalförsörjning
- Revisionsrapport: Uppföljande granskning av personalförsörjning

25. Svar på remiss Likvärdiga krav på mål och riktlinjer för alla utförare av kommunal verksamhet (RS/222/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har beretts möjlighet att yttra sig över Finansdepartementets promemoria Likvärdiga krav på mål och riktlinjer för alla utförare av kommunal verksamhet (Fi2023/01006). Remissen ska vara inlämnad senast den 16 juni 2023 och ett förslag till svar har upprättats.

Sammantaget anser Region Jämtland Härjedalen att de argument som anges i Promemorian för lagändringen är skäliga godtagbara resonemang och att utredningen anger tillräckliga sakskalet för att bifalla förslaget.

Förslag till beslut

Upprättat förslag till svar på remiss om promemorian Likvärdiga krav på mål och riktlinjer för alla utförare av kommunal verksamhet antas.

Expedieras till

Svar skickas till finansdepartementet
Regionjurist

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss
- Svar på remiss

- Remissmissiv för Remiss av Promemorian Likvärdiga krav på mål och riktlinjer för alla utförare av kommunal verksamhet (Fi2023/01006)
- Promemoria - Likvärdiga krav på mål och riktlinjer för alla utförare av kommunal verksamhet

**26. Nominering av ledamöter till
Etikprövningsmyndigheten 2024-2027
(RS/232/2023)**

Ärendebeskrivning

Etikprövningsmyndigheten har anmodat Region Västerbotten att inkomma med förslag på nya allmänrepresentanter (ledamöter och ersättare) till Regionala Etikprövningsmyndigheten i Umeå för perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027.

Region Västerbotten ska lämna förslag på minst 20 nya allmänrepresentanter inklusive 2 som representerar en patientförening. Innan förslag lämnas ska samråd ske med de regioner som ingår i nämndens upptagningsområde. Det är sedan etikprövningsmyndigheten som utser ledamöter och ersättare bland de inkomna nomineringarna. De som inte förordnas i första skedet kommer att tillfrågas senare under mandatperioden när det uppstår vakanser.

Region Västerbotten föreslår att respektive region lämnar förslag på fyra allmänrepresentanter och 1 representant för patientförening vardera, så att nomineringen blir totalt 20 representanter.

Förslagen ska vara Region Västerbotten tillhanda senast 14 juni.

Förslag till beslut

Region Jämtland Härjedalen nominerar xx, yy, zz, åå till allmänrepresentanter och ää till representant för patientförening i Regionala Etikprövningsmyndigheten i Umeå för perioden 2024-2027.

Expedieras till

Sofia Jonsson, Region Västerbotten
De nominerade
FoUU-direktör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Nominering av ledamöter till Etikprövningsmyndigheten 2024-2027
- Anmodan om att nominera ledamöter till Etikprövningsmyndigheten 2024-2027
- Information från Region Västerbotten angående nominering av ledamöter till Etikprövningsmyndigheten 2024-2027
- Nomineringsunderlag allmänheten respektive patientorganisation mandatperiod 2024-2027
- Underlag för anmodan Allmänföreträdare Umeå Mandatperiod 2024-2027
- Intresseanmälan Patientorganisation Tommy Ericsson Jämtland Härjedalen
- Intresseanmälan Patientorganisation -Vega Näsström Västernorrland

27. Anmälan av delegationsbeslut till regionstyrelsen

Förslag till beslut

Anmälan av delegationsbeslut enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Delegeringsbeslut

- RS/321:1/2023 Upphandlingsuppdrag El/El-laddhybridbil
- RS/311:1/2023 Upphandlingsuppdrag Tolk och översättartjänster
- RS/319:1/2023 Upphandlingsuppdrag Listningssystem
- RS/52:1/2023 Uppdrag Tillgänglighetskonsult
- RS/368:1/2023 Upphandlingsuppdrag Serviceavtal Motordrivna portar, lyftbord och telfer
- RS/349:4/2023 Upphandlingsuppdrag Inköp mätutrustning för funktionskontroll av sterilutrustning
- RS/366:1/2023 Upphandlingsuppdrag Arbetsstolar och sittsystem 2024 RU RJH
- RS/157:4/2023 Tilldelningsbeslut drift och skötsel Strömsund
- RS/312:4/2023 Tilldelningsbeslut Resebyråttjänster Region JH
- RS/15:4/2023 Delegationsbeslut fattade av chefer - Anställningar inom regionstaben 2023-04-06--2023-05-05
- RS/1379:27/2015 Delegationsbeslut Organisationsförändring för vakterna i Region Jämtland Härjedalen
- RS/308:2/2023 Delegationsbeslut Statsbidrag FaR
- RS/273:2/2023 Delegationsbeslut om ombudsinstruktion inför Ägarråd Inera AB
- RS/361:2/2023 Delegationsbeslut Avsiktsförklaring om gemensamt samarbete med Trøndelag fylkeskommun för ökade investeringar i den gränsöverskridande transportinfrastrukturen
- RS/671:12/2022 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2023/Haveripotten/Löpband/BUV
- RS/671:13/2022 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2023/Haveripotten/spoldesinfektor/HC Brunflo
- RS/671:14/2022 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2023/Haveripotten/desinfektor/HC Gällö
- RS/671:15/2022 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2023/Haveripotten/Spoldesinfektor/HIM
- RS/671:16/2022 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2023/Haveripotten/Spoldesinfektor/Psyk
- RS/671:17/2022 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2023/Haveripotten/Kompressor/FTV
- RS/59:17/2023 Delegationsbeslut om ombudsinstruktion

28. Anmälan av inkomna handlingar till regionstyrelsen

Ärendet i korthet

Samtliga protokoll från regionens politiska organ finns tillgängliga via

<https://forum.regionjh.se/committees>

Förslag till beslut

Anmälan av inkomna handlingar enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Anmälningar

- RS/340:1/2023 Skrivelse till regionstyrelsen från Fremia och Famna om nya möjligheter till idéburen välfärd
- RS/340:2/2023 Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) - rapport och exempelsamling
- RS/340:3/2023 Vägledning till reserverade upphandlingar och valfrihetssystem för offentliga beslutsfattare
- RS/340:4/2023 Kvalitetsjämförelser äldreboenden
- RS/352:1/2023 Sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) 2024
- RS/750:4/2022 Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård (S2023/01671)
- RS/362:1/2023 Protokollsutdrag 2023-05-09, Kommunstyrelsen Östersunds kommun § 109 Risk och sårbarhetsanalys inkl. bilagor (Dnr 00413-2022)
- RS/16:4/2023 Portföljrapport pensionsmedelsförvaltning April
- RS/16:3/2023 Portföljrapport Pensionsmedelsförvaltning mars
- RS/73:7/2023 §35 Regionfullmäktige Ansvarsprövning 2022 för regionstyrelsen
- KTN/46:4/2023 Information till hyrestagare från AB Transitio avseende säkerhetsskydd
- RUN/46:5/2022 §67 Regionala utvecklingsnämnden Uppföljning av regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2023
- RUN/46:6/2022 Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2023: Uppföljning maj
- RUN/15:2/2023 §70 Regionala utvecklingsnämnden Tertialrapport april 2023
- RUN/15:3/2023 Tertialrapport April 2023 Regionala utvecklingsnämnden, godkänd av RUN 2023-05-16 § 70
- RUN/16:3/2023 §93 Regionala utvecklingsnämnden Inspel till regionplan 2024–2026
- RUN/16:2/2023 Inspel till Regionplan med budget för planperioden 2024–2026 Regionala utvecklingsnämnden
- KTN/15:6/2023 Kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2023: Uppföljning maj, godkänd av KTN 2023-05-17 § 38
- KTN/15:5/2023 §38 Kollektivtrafiknämnden Uppföljning av kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2023
- KTN/29:3/2023 Tertialrapport April 2023 Kollektivtrafiknämnden, godkänd av KTN 2023-05-17
- KTN/30:2/2023 §48 Kollektivtrafiknämnden Inspel till regionplan 2024–2026
- KTN/30:3/2023 Inspel till Regionplan med budget för planperioden 2024–2026 Kollektivtrafiknämnden, godkänd av KTN 2023-05-17
- HSN/581:1/2023 §69 Hälso- och sjukvårdsnämnden Hälso- och sjukvårdsnämndens inspel till Regionplan med budget 2024-2026
- HSN/581:3/2023 Inspel till Regionplan med budget 2024-2026 (Hälso- och sjukvårdsnämnden)

- HSN/577:1/2023 §57 Hälso- och sjukvårdsnämnden Tertialrapport april 2023 för hälso- och sjukvårdsnämnden
- HSN/577:3/2023 Tertialrapport April 2023 Hälso- och sjukvårdsnämnden

29. TILL FULLMÄKTIGE

30. Förfrågningsunderlag 2024 Hälsoval Region Jämtland Härjedalen (RS/106/2023)

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige beslutade 2022-06-22 § 76 om förfrågningsunderlaget gällande 2023 (RS/850/2021).

Regionstyrelsen beslutade den 24 januari 2023, §10 att inrätta en politisk styrgrupp för vårdval/hälsoval med uppdrag att föreslå eventuella kompletteringar och justeringar inom hälsovalet inför 2024.

Ersättning till vårdgivare som tar emot ST-läkare sänks från 75% till 60% utifrån ett budgetgap som kan förklaras med en kraftig ökning av antal ST-läkare samt att medianlön för ST-läkare överstigit LPIK-uppräkning.

Ersättningsnivån till vårdenhet som i utveckling och utbildning representerar hela primärvården höjs till 1500 kr/ tim för läkare och 1000 kr/ tim för övrig personal för att täcka vikariekostnad.

Krav på tillgänglighet förtydligas i förfrågningsunderlaget utifrån en sjunkande trend i mätning (väntetider i vården).

Övriga redaktionella förändringar i förfrågningsunderlaget för Hälsoval Region Jämtland Härjedalen 2024 presenteras i beslutsunderlaget.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Förfrågningsunderlag Hälsoval Region Jämtland Härjedalen 2024 fastställs.
2. Eventuella kompletteringar och ytterligare justeringar uppdras till regionstyrelsen att fatta beslut om i november 2024.

Expedieras till

Beställarchef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Hälsoval 2024
- Förfrågningsunderlag 2024 Hälsoval Region Jämtland Härjedalen
- Bilaga 1 IT- och telefonitjänster 2024

31. Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna 2024 (RS/107/2023)

Ärendebeskrivning

Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna infördes 1 januari 2014 enligt Lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV).

Regionstyrelsen beslutade den 24 januari 2023, §10 att inrätta en politisk styrgrupp för vårdvalen med uppdrag att se över förfrågningsunderlaget för allmän tandvård för barn och unga vuxna samt föreslå eventuella kompletteringar och justeringar inför 2024.

Styrgruppen anser inte att grunden till ersättning, dvs. innehållet i beställningen, ska ändras utifrån Socialstyrelsens riktlinjer och Norrtings styrdokument. Däremot ses behov av en förstärkt kapitering då information till styrgruppen medvetandegjort en underfinansiering av beställningen av tandvård för barn och unga vuxna

Endast redaktionella förändringar i förfrågningsunderlaget för Hälsoval Region Jämtland Härjedalen 2024 föreslås, vilka presenteras i beslutsunderlaget.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna 2024 fastställs.
2. Eventuella kompletteringar och ytterligare justeringar uppdras till regionstyrelsen att fatta beslut om i november 2023.

Expedieras till

Beställarchef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna 2024
- Förfrågningsunderlag 2024 Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna

32. Vårdval medicinsk fotvård 2024 (RS/108/2023)

Ärendebeskrivning

Vårdval medicinsk fotvård infördes 1 januari 2013 i enlighet med lagen om valfrihetssystem (2008:962) vilket innebär att vårdgivare som ska utföra fotvårdsbehandling på remiss kan ansluta sig och få ersättning från Region Jämtland Härjedalen.

Regionstyrelsen beslutade den 24 januari 2023, §10 att inrätta en politisk styrgrupp för vårdval/hälsoval med uppdrag att bland annat föreslå eventuella kompletteringar och justeringar inom vårdval för medicinsk fotvård.

Styrgruppen har inte kommit fram till några förslag till förändringar inför 2024. Därmed fastslås att villkoren i förfrågningsunderlaget för vårdval medicinsk fotvård 2023 även ska gälla för 2024.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Förfrågningsunderlag Vårdval medicinsk fotvård 2024 fastställs.

2. Eventuella kompletteringar och ytterligare justeringar uppdras till regionstyrelsen att fatta beslut om i november 2023.

Expedieras till
Beställarchef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Vårdval medicinsk fotvård 2024
- Vårdval medicinsk fotvård 2024

33. Ny styrmodell för Region Jämtland Härjedalen (RS/342/2022)

Ärendebeskrivning

Under 2022 initierades ett ärende om att utvärdera Region Jämtland Härjedalens nuvarande styrmodell. En utvärderingsrapport presenterades för regionstyrelsen i augusti 2022, § 160. Utvärderingen visade att det finns delar i befintlig styrmodell som inte fungerar helt tillfredsställande och som föranleder en bredare översyn. På regionstyrelsens möte den 6 december 2022, § 243, fastställdes direktiv för översynen. Styrelsen beslutade också att ge regiondirektören i uppdrag att presentera ett förslag till ny reviderad styrmodell. Ett förslag till ny styrmodell har nu tagits fram.

Direktivet för översynen till ny styrmodell har sex delmål:

- Föreslå vilken kärnverksamhet, ledningsprocesser och stödprocesser som fullmäktiges övergripande mål ska kopplas emot.
- Föreslå och tydliggöra hur mål utformas och beslutas på olika nivåer samt hur de fördelas för att fullgöra respektive verksamhetsuppdrag och bidra till regionens utveckling.
- Föreslå struktur för arbetet med att beskriva behov och planeringsförutsättningar.
- Föreslå tydlig tidsplan för de olika stegen i planerings-, budget- och uppföljningsarbetet.
- Föreslå vilka delprocesser som har koppling till de övergripande processerna om planering, budget, prognos och uppföljning.
- Föreslå hur den nya styrmodellen ska implementeras.

Ett mål med arbetet med den nya styrmodellen har varit att skapa en struktur för ledning, styrning och uppföljning som är hållbar över tid och som utgår från en gemensam målbild. Men som också har en tydlig förankring i organisationens kärnverksamhet, stödverksamhet och ledningsprocesser. Styrmodellen ska också ge ökade möjligheter till utveckling utifrån omvärldsläge och ändrade förutsättningar samt verksamhetens behov.

Det dokument som är framtaget för att beskriva den nya styrmodellen syftar till att beskriva den övergripande ramen för styrmodellen. För att åstadkomma en tydlig och effektiv styrning av verksamheten behöver sedan dokumentet kompletteras med regelverk exempelvis för dokumentstyrning, internkontroll, ledningssystem och riskhantering. Genom att identifiera och beskriva hur dessa hör ihop med det övergripande ramverket skapas en helhet och en tydlighet med syfte att bidra till trygghet och stabilitet i verksamheten.

Strukturen för Region Jämtland Härjedalens nya styrmodell tar sin utgångspunkt i strategi för länets utveckling med dess målbild 2050. Målet är att uppfylla behov och förväntningar med god kvalitet och god ekonomisk hushållning. En gemensam målbild är viktig för att skapa en stark och sammanhållen organisation där de olika verksamheterna kompletterar och samverkar för att bidra till varandras utveckling. Strategin tillsammans med andra långsiktiga strategiska styrdokument bryts sedan ner för respektive verksamhet. Styrmodellens olika delar ska bidra till en förståelse för hur både den egna verksamheten och övriga delar av organisationen bidrar till den. Att också inbjuda till dialog om målbilden för att tillsammans resonera om hur de olika delarna hänger ihop och bidrar är viktigt.

Varje kärnverksamhet samt stödverksamhet och ledningsprocesser utgör egna målområden. Målområdena utgör grunden för verksamhetens planering och uppföljning, både på kort och lång sikt. Regionplan med budget fastställs av regionfullmäktige och är det styrdokument som utgör grunden för verksamheternas årliga planering och budgetarbete. Regionplanen tydliggör planperiodens politiska viljeinriktning för respektive målområde, med fokus på vad som ska prioriteras och utvecklas. Regionfullmäktige kan lägga till nyckeltal samt vid behov ge uppdrag för kommande år till styrelsen och nämnderna. Regionplanen föreslås ska fastställas i juni varje år.

För att detta ska kunna förverkligas kommer ett viktigt arbete framåt vara att implementera den nya styrmodellen. I det arbetet bör ingå att upprätta en tidsplan för olika aktiviteter som behöver genomföras för att styrmodellen ska implementeras i alla delar av verksamheten samt att de dokument eller processer som behöver finnas för att få ihop en helhet identifieras och vid behov uppdateras.

För politiska styrdokument finns en särskild riktlinje (RS/1060/2018) som beskriver processen för hur Regionens politiska styrdokument ska upprättas, utformas, granskas, fastställas och publiceras. Denna är idag utarbetad på tjänstepersonsnivå och beslutad av regiondirektör. För att det ska finnas en tydlighet i vilka politiska styrdokument som ska finnas kopplat till den nya styrmodellen behöver befintligt dokumentet ses över och behandlas politiskt.

Den nya styrmodellen ska tillämpas fullt ut för planperioden 2024-2026 och framåt. Verksamheten kommer dock att behöva göra vissa anpassningar utifrån den nya styrmodellen redan i förarbetet under 2023.

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Ny styrmodell för Region Jämtland Härjedalen fastställs enligt förslag och ska gälla för planperioden 2024-2026 och framåt.

2. Regionstyrelsen beslutar för egen del:

- a. Under förutsättning att den nya styrmodellen fastställs får regiondirektören i uppdrag att till regionstyrelsens möte i oktober revidera befintliga riktlinjer för politiska styrdokument.

b. Regiondirektören får också i uppdrag att till regionstyrelsens sammanträde i augusti återredovisa en aktivitetsplan för implementering av den nya styrmodellen.

Expedieras till

Samordnare för övergripande verksamhetsplanering, Ekonomidirektör, HR-direktör, Hälso- och sjukvårdsdirektör, Regional utvecklingsdirektör, Regionstabschef, Förvaltningsområdeschefernas närstöd och HR-strateg,

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om ny styrmodell för Region Jämtland Härjedalen
- Ny styrmodell för Region Jämtland Härjedalen

34. Revidering av forsknings-, utbildning- och utvecklingspolicy (RS/163/2023)

Ärendebeskrivning

Enligt reglementet för regionstyrelsen ansvarar styrelsen för att ta fram övergripande styrdokument och hålla dem aktuella. Under hösten 2022 initierade regionstyrelsens FoU-råd ett behov av en revidering av Region Jämtland Härjedalens FoU-policy. Inför regionstyrelsens sammanträde den 29 mars 2023 hade ett förslag till en ny forsknings-, utbildnings- och utvecklingspolicy tagits fram. Eftersom även regionala utvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden ska arbeta med forskning och utveckling inom sina verksamhetsområden beslutade regionstyrelsen att skicka förslaget till dem för synpunkter innan det slutliga förslaget överlämnas till regionfullmäktige för beslut.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet på sitt möte den 18 maj, § 92, men lämnade inga synpunkter. Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet på sitt möte den 23 maj, § 71, och lämnade följande synpunkter:

- I avsnittet om forskning önskas lyfta fram att den forskning som bedrivs ska komma våra invånare till gagn.
- Vidare saknas ett avsnitt om innovation och hur Region Jämtland Härjedalen ska bidra till att gifta ihop FoU med innovation.
- Begreppet God och Nära vård ska infogas på lämpligt ställe i policyn.

Utifrån synpunkterna har förslag till policy omarbetats något. Utöver de synpunkter som lämnats från nämnden har också några mindre justeringar gjorts.

Enligt Region Jämtland Härjedalens riktlinjer för politiska styrdokument (Dnr RS/1060/2018) är en policy ett dokument som ska ange Region Jämtland Härjedalens förhållningssätt till något, samt regionens värderingar. En policy ska inte ge några fasta regler, bara principer som vägledning för bedömningar från fall till fall. Region Jämtland Härjedalens policyer ligger till grund för Region Jämtland Härjedalens planer, såsom Regionplan med budget och verksamhetsplaner. Enligt reglementet för regionstyrelsen ansvarar styrelsen för att ta fram övergripande styrdokument och hålla dem aktuella. En översyn av Region Jämtland Härjedalens styrdokument pågår med anledning av att det är en ny mandatperiod från 1 januari 2023.

Reviderad Forsknings-, utbildnings-, och utvecklingspolicy har utgått från Region Jämtland Härjedalens uppdrag att arbeta med forskning, utbildning och utveckling

inom sina kärnverksamheter. Ett behov har funnits att knyta policyn närmare till verksamhetens uppdrag, utmaningar och förutsättningar. Där det bland annat handlar om att hantera utmaningarna med kompetensförsörjningen.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Förslag till reviderad forsknings-, utbildnings- och utvecklingspolicy godkänns.

Expedieras till

FoU-direktör, Regionala utvecklingsnämnden, Hälso- och sjukvårdsnämnden

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om revidering av FoU-policy
- Forsknings-, utbildnings- och utvecklingspolicy för Region Jämtland Härjedalen

35. Revidering av upphandlingspolicy (RS/288/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalens första upphandlingspolicy antogs 2007 och har sedan dess reviderats vid två tillfällen och detta är den tredje revideringen av dokumentet. Upphandlingspolicyn beskriver Region Jämtland Härjedalens grundläggande värderingar, ambition och viljeinriktning för upphandlingsarbetet.

Den nya policyn följer intentionerna i regionplanen 2022-2024. Sedan förra revideringen har även Regler för direktupphandling tagits fram och ska användas i samband med upphandling under direktupphandlingsgränsen som för närvarande är 700 000 kronor. En e-handelsfunktion finns inom enheten för inköp och upphandling och för att styra inköps- och upphandlingsprocessen fullt ut behöver arbetet med e-handelsplattformen Marknadsplatsen fortsätta att utvecklas.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Reviderad upphandlingspolicy för Region Jämtland Härjedalen fastställs.

Expedieras till

Josefin Hjelte Inköpschef
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Upphandlingspolicy 2023
- Upphandlingspolicy

36. Revidering av ägardirektiv och aktieägaravtal

Torsta AB (RS/374/2023)

Ärendebeskrivning

Torsta AB ägs gemensamt av Region Jämtland Härjedalen (45%), Jämtlands gymnasieförbund (20%), LRF Lantbrukarnas Ekonomi Aktiebolag (15%), SCA Skog

AB (5%), Sveaskog Förvaltnings AB (5%), AB Person Invest (5%) och Skogsägarna Norra Skog, ekonomisk förening (5%).

I bolagsordningen står skrivet att ägarna årligen ska ta fram ett nytt ägardirektiv, och en ägardialog har pågått under mars och april 2023 där det enats om en mindre ändring i ägardirektivet av administrativ karaktär. Det har även enats om att göra en revidering av aktieägaravtalet gällande resultat och soliditet, för att säkerställa att aktieägaravtalet harmoniserar med en ändring som tidigare gjorts i ägardirektivet.

Den föreslagna förändringen i ägardirektivet är:

- Uppdatera en fotnot som beskriver den nuvarande skattesatsen till 20,6%, från det tidigare 22% (enligt aktuell lagstiftning)

Den föreslagna förändringen i aktieägaravtalet är:

- Ta bort nuvarande text: Bolaget ska bedrivas affärsmässigt med målsättningen att årligen uppnå en resultatgrad på minst 3% av omsättningen.
- Lägg till ny text: Bolaget ska rullande över treårsperioder gå med vinst och rörelseresultatet före avskrivningar skall vara på en sådan nivå att det möjliggör investeringar och underhållsinsatser. Bolaget ska även ha en soliditet på 5–15% beräknat på justerat eget kapital (EK + 78% av obeskattade reserver).

Den nya texten i aktieägaravtalet harmoniserar med den uppdatering av ägardirektivet som beslutades av regionfullmäktige i oktober 2021 (RS/604/2020).

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 16 maj 2023, § 98, och föreslår regionfullmäktige:

1. Reviderat ägardirektiv för Torsta AB godkänns.
2. Reviderat aktieägaravtal för Torsta AB godkänns.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Expedieras till

Torsta AB

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Revidering av ägardirektiv och aktieägaravtal Torsta AB
- §98 Regionala utvecklingsnämnden Revidering av ägardirektiv och aktieägaravtal Torsta AB
- Förslag till reviderat ägardirektiv (RUN/231/2023)
- Förslag till reviderat aktieägaravtal (RUN/231/2023)

37. Upphävande av reglemente för stipendiet Företagsam skola Jämtlands län (RS/373/2023)

Ärendebeskrivning

Regionförbundet Jämtlands län inrättade 2014 ett stipendium som kallades ”Företagsam skola i Jämtlands län” (dnr RS/2014-358). Avsikten var att ett stipendium skulle delas ut årligen motsvarande 30 000 kronor till skolor i Jämtlands län för att stödja och uppmuntra förtjänstfull verksamhet inom området skola och arbetsliv med att fördjupa kontakterna mellan skola, företag och samhälle. Stipendiet

riktades mot grundskola och gymnasieskola. Inför regionbildningen 2015 fastställdes ett reglemente för stipendiet av dåvarande landstingsfullmäktige i november 2014, § 227 (LS/1138/2014). Stipendiet har därefter aldrig delats ut.

För att stödja och uppmuntra skolelevers företagsamhet och entreprenörskap stödjer Region Jämtland Härjedalen organisationen Ung Företagsamhet (UF) som utbildar elever i grundskola och gymnasieelever i kreativitet, företagsamhet och entreprenörskap. I detta ingår också att vara stipendiepartner tillsammans med Tillväxtverket och Skolverket till stipendier till lovande talanger i länet som delas ut av entreprenörsevenet EMAX. För detta finns ett samverkansavtal där Region Jämtland Härjedalen stödjer Ung Företagsamhet i Jämtland med ett årligt servicebidrag på 300 000 kronor, totalt 900 000 kronor, under perioden 2022-07-01 till 2025-06-30 (RUN/56/2022).

Mot bakgrund av att stipendiet ”Företagsam skola i Jämtlands län” inte är aktivt och att Region Jämtland Härjedalen på andra sätt nu stödjer och uppmuntrar liknande verksamhet föreslås att reglementet för stipendiet upphävs.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 16 maj 2023, § 97, och föreslår regionfullmäktige:
Reglemente för stipendiet Företagsam skola i Jämtlands län upphävs.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Upphävande av reglemente för stipendiet Företagsam skola Jämtlands län
- §97 Regionala utvecklingsnämnden Upphävande av reglemente för stipendiet Företagsam skola Jämtlands län

38. Övergripande inriktning för Laddinfrastruktur (RS/182/2023)

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige beslutade i november 2022, §138, att ge regionstyrelsen i uppdrag att senast till regionfullmäktige i juni 2023 presentera en utredning med förslag på inriktning för Region Jämtland Härjedalens laddinfrastruktur. En utredning som grund för den övergripande inriktningen har nu genomförts.

I Region Jämtland Härjedalens långsiktiga utvecklingsplan för miljö anges som etappmål för resor och transporter att alla personbilar och transportfordon som används inom regionens verksamheter ska ha fossilfri drift senast år 2030 (RS/123/2019). Region Jämtland Härjedalen har också som mål att vara en attraktiv arbetsgivare och bidra till ett framgångsrikt kompetensförsörjningsarbete. Det innebär bland annat att erbjuda medarbetare goda anställningsvillkor, en friskare livsstil och en hälsosam arbetsmiljö.

Behovet av laddplatser för tjänstebilar och personal bedöms öka i enlighet med den omvandling av fordonsflottan som sker succesivt i ett nationellt och regionalt perspektiv. Den genomsnittliga ökningen av miljöbilar (el/hybrid) bedöms ligga på

ca + 26% årligen. Genomförd utredning som omfattat 84 arbetsplatser inom för Region Jämtland Härjedalen pekar på ett behov av utbyggnad av laddinfrastrukturen mot målet 2030. Detta kräver en tydlig inriktning och omställning gällande regionens parkeringsplatser. Att erbjuda fler parkeringsplatser bedöms också vara en uppskattad förmån för Region Jämtland Härjedalens medarbetare och bidra positivt till kompetensförsörjningen.

Den övergripande inriktningen för Region Jämtland Härjedalen föreslås vara:

- Alla tjänstebilar behöver en egen laddplats. På externa arbetsplatser utanför Östersund ska det finnas minst en extra laddplats för arbetsbesök av medarbetare med tjänstefordon från regionens fordonspark.
- Alla handikapparkeringar byggs ut med laddplats för elbil för att anpassas till Tillgänglighetsdirektivet.
- På sikt växer behovet för el lastbilar och även ambulanser. Körsträckor och ståtider för laddning är därför av betydelse för den laddinfrastruktur som krävs framgent.
- Ombyggnation av motorvärmplatser till kombinerade ladd-/motorvärmplatser i möjligaste mån. Normalladdning upp till 22Kw bedöms utgöra en grund för infrastrukturen. Större fordon kommer att kräva högre effekter i viss mån.
- Där Region Jämtland Härjedalen äger mark och parkeringar bör en utbyggnad av elbilsaddning ske för medarbetare i den mån det går att lösa med rimliga förutsättningar. Regionen ska också verka för att hyrda parkeringar också får en utbyggnad av ladd kapaciteten i dialoger med de externa fastighetsägarna. Driftorganisationen måste samtidigt anpassas för den regionägda struktur som ska råda.

När 84 arbetsplatser granskats utifrån dagens tillgång och bedömt behov mot 2030 så finns ett grundläggande behov av ett minimum av 2,5 mkr för en enklare uppdatering med befintligt elnät. Sannolikt behövs några ombyggnationer med förstärkt eltillförsel, inte minst om tyngre lastbilar ska nyttjas samt ambulanser på sikt. Den totala kostnaden uppskattas till 3 mkr. Men det är en grov inriktning av kostnaderna oaktat framtida mer svårbedömda inflationsnivåer och teknisk utveckling. Detta måste beaktas i kommande budgetar från 2024 framåt mot 2030.

Förslag till beslut

1. Under förutsättning att regionfullmäktige godkänner ovanstående inriktning får regiondirektören i uppdrag att detaljprojektera och kostnadsberäkna en utbyggnad av laddinfrastrukturen i steg mot miljömålet 2030 samt planera en årsplan för utbyggnaden de kommande sju åren i enlighet med genomförd utredning och inriktningen.

2. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Föreslagen inriktning för Region Jämtland Härjedalens laddinfrastruktur godkänns.

Expedieras till

Fastighetschef
Regionstab ledningsstöd

Beslutsunderlag

- RS/182/2023 Tjänsteskrivelse
- Förslag strategi ladd infrastruktur Region Jämtland Härjedalen

- §138 Regionfullmäktige Svar på medborgarförslag om att anställda inom Region Jämtland Härjedalen kan erbjudas laddning till privata elbilar

39. Trafikbeställning inför operatörsupphandling

Norrtåg (RS/378/2023)

Ärendebeskrivning

Norrtåg AB avser att upphandla trafikoperatör från och med december 2025 då nuvarande trafikavtal upphör. Upphandlingen avser en tidsperiod på upp till 10 år och avtalsformen är produktionsavtal. Det är den upphandlade operatören som bedriver trafiken under varumärket Norrtåg. För att Norrtåg AB ska hinna bli klar med upphandlingen till trafikstart i december 2025 behöver respektive ägare i Norrtåg AB fatta beslut om en trafikbeställning senast sista juni 2023. Norrtågs ambition är att ha fattat ett tilldelningsbeslut kring trafikoperatör senast hösten 2024.

Styrelsen för Norrtåg AB har den 20 april överlämnat ett underlag för beredning, PM Trafikbeställning inför operatörsupphandling NT 23-39 (KTN/41/2023) (reviderad version inkommen 2023-05-05), där trafiken som ska utgöra grund för upphandlingen framgår.

Det är den trafik som kommer att köras i T24 inom Norrtågstrafiken som utgör basutbudet och omfattar, totalt för alla fyra län, sex linjer och 21 fordon. Norrtågs fordonsflotta är begränsad och är med T24 fullt utnyttjad. Det finns inte plats för mer trafik om inte nya fordonsresurser tillförs. I upphandlingsunderlaget kommer utrymme för ytterligare trafikförändringar på lite längre sikt att finnas med. Om det skulle bli aktuellt att utöka trafiken under avtalsperioden kommer eventuella trafikförändringar, utöver basutbudet, hanteras och beslutas av respektive region i ett senare skede.

Nedanstående trafik kommer att utgöra grunden i upphandlingen för sträckan Sundsvall-Östersund-Duved-Storlien:

Trafiken består för T24 av nio dubbelturer på vardagar på huvudsträckan Sundsvall-Östersund, fem på sträckan Östersund-Åre/Duved samt två på sträckan Åre/Duved-Storlien. Under B-period (sommar, jul och nyår) är utbudet på sträckan Sundsvall-Östersund sju dubbelturer, fem för Östersund-Åre/Duved och två för Åre/Duved-Storlien. På helgen trafikeras sträckan Sundsvall-Östersund med fem dubbelturer, Östersund-Åre/Duved med 3,5 dubbelturer och Åre/Duved-Storlien med två dubbelturer.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet den 17 maj 2023, § 49, och föreslår regionfullmäktige:

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker att operatörsupphandlingen görs i enlighet med inkommen skrivelse från Norrtåg AB ”Trafikbeställning inför operatörsupphandling NT 23-39”.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Expedieras till

Norrtåg AB

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Trafikbeställning inför operatörsupphandling Norrtåg
- §49 Kollektivtrafiknämnden Trafikbeställning inför operatörsupphandling Norrtåg
- PM Trafikbeställning inför operatörsupphandling NT23-39 (KTN/41/2023)

40. Svar på medborgarförslag om gratis bussresor för seniorer med stadstrafikens bussar (RS/699/2022)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har i december 2022 fått in ett medborgarförslag om gratis bussresor för seniorer. I förslaget anges att en viktig del i att må bra som äldre är att kunna röra sig fritt, att kunna ta vara på de möjligheter som finns samt att vara mer aktiv och resa. Därför föreslås att seniorer (65+) ska erbjudas gratis resor med stadstrafikens bussar under den period på dagen när antalet resande är reducerat, förslagsvis 9–14. Förslaget motiveras med att en god friskvård riktad mot äldre människor sparar både liv och pengar, men framför allt att den höjer deras livskvalitet.

Gällande handlingsplan för det Regionala trafikförsörjningsprogrammet 2021 – 2026 anger att ett strategiskt arbete med översyn och utveckling av kollektivtrafikens biljettutbud, prissättning och försäljningsstrategi ska genomföras under 2022–2023. En utredning av biljettutbud och priser inom kollektivtrafiken i Jämtlands län påbörjades därför under våren 2022 med målsättningen att hitta lösningar som bidrar till att göra kollektivt resande mer attraktivt och att öka marknadsandelen.

I nuvarande trafikavtal för stadstrafiken är det operatören som ansvarar för prissättning och biljettutbud. I dagsläget erbjuds seniorrabatt endast på Periodkort (30-dagarsbiljett). I juni 2023 övergår ansvaret för prissättning och biljettutbud till Region Jämtland Härjedalen. Med anledning av detta har utredningen av priser och biljetter i första skedet fokuserat på stadstrafikens biljettutbud, priser och villkor.

Utredningen (RUN/312/2022) presenterades för regionfullmäktige i oktober 2022, § 117, och resulterade bland annat i beslutet om att införa seniorrabatt 25 % på 24-timmarsbiljett och Rabattkort (10 respektive 20 resor). Rabatten på 30-dagarsbiljett behålls oförändrad (280 kronor jämfört med motsvarande biljett för vuxen 750 kronor). Seniorer har idag även 25 % rabatt på en del av biljettutbudet för regiontrafiken (periodbiljetter och 20-resorsbiljetter). Seniorer kan också köpa Seniorkortet, som ger rätt till obegränsat resande i hela Jämtland (stadstrafiken inkluderat). Seniorkortet tecknas för ett helt år och kostar 3 768 kr/år (314 kr/månad). Jämfört med priset för motsvarande biljett för vuxen är rabatten 77 %. En anledning till den höga rabatten på seniorkortet är att seniorer i hög grad reser på andra tidpunkter än den mest belastade trafiken. Den övervägande delen av seniorernas resor sker mitt på dagen, mellan högtrafiken på morgonen (7 – 8) och eftermiddagen (15 – 17).

Under stora delar av 2020–2022 har kollektivtrafiken, precis som övriga samhället, varit kraftigt påverkade av pandemin. Intäkter och resande har som en följd av detta minskat, men ser under de inledande månaderna under 2023 ut att snart vara åter på samma nivåer som innan pandemin. 2019 får därför utgöra en jämförelse för nuvarande nivåer.

Intäkten från Seniorkorterna uppgick 2019 till cirka 7 miljoner kronor. Intäkten från övriga biljetter med rabatt för seniorer uppgick under 2019 till cirka 1,5 miljoner kronor. Intäkter som direkt går att hänföra till seniorer uppgick alltså till cirka 8,5 mnkr under 2019. Cirka en fjärdedel av befolkningen i Jämtlands län (31 000 av 132 000) är 65 år eller äldre (seniorer). Av den vuxna befolkningen utgör seniorer cirka 30 %. Eftersom alla typer av biljetter inte erbjuder seniorrabatt kan heller inte de intäkter som seniorer genererar beräknas på ett säkert sätt, då de också köper ”vuxenbiljetter”. Intäkterna från seniorer är alltså minst 8,5 miljoner kronor per år, men troligen 10–12 miljoner totalt sett. Cirka tre fjärdedelar av resorna som görs med olika typer av biljetter som har seniorrabatt, genomförs i stadstrafiken i Östersund. Att införa avgiftsfria resor i stadstrafiken för seniorer skulle sannolikt innebära förlorade intäkter motsvarande 8–10 miljoner kronor per år.

Samtidigt har kollektivtrafiken påverkats negativt på kostnadssidan i takt med framför allt ökade bränslekostnader. Kollektivtrafiken gick med underskott 2022 (totalt – 13,5 miljoner kronor) och prognosticerar i dagsläget ett underskott även för 2023.

Det fortsatta strategiska arbetet med att se över det totala biljettutbudet, rabattkategorier och priszoner i Jämtlands län kommer sannolikt att resultera i fler förändringar i prisstruktur och justering av rabatterade biljettalternativ än de som redan beslutats för stadstrafiken. En mer omfattande konsekvensanalys behöver dock tas fram för att utreda vad olika förslag skulle ha för påverkan på kollektivtrafikens intäkter.

Nyckeln till en högre kostnadstäckningsgrad är att få fler att resa med kollektivtrafiken och en förutsättning för att kunna uppnå detta är att se till att biljettutbudet är lättförståeligt, attraktivt och prisvärt. Hela utredningen beräknas vara klar i under hösten 2023. Med anledning av pågående utredning föreslås att medborgarförslaget avslås.

Kollektivtrafiknämnden behandlande ärendet den 17 maj 2023, § 50, och föreslår regionfullmäktige:

Medborgarförslaget avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Expedieras till

Förslagsställaren

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Medborgarförslag om gratis bussresor för seniorer med stadstrafikens bussar
- §50 Kollektivtrafiknämnden Medborgarförslag om gratis resor med stadstrafikens bussar för seniorer
- Medborgarförslag om gratis resor med stadstrafikens bussar för seniorer_ Maskad

41. Svar på motion angående jämställdhetsplan där områdena mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck ingår (RS/590/2022)

Ärendebeskrivning

Margareta Winberg (S) och Gudrun Olsson (S) föreslår att Regionfullmäktige uppdrar till regionfullmäktiges presidium att snarast ta fram ett förslag till styrdokument för det övergripande jämställdhetsarbetet där mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck är centrala områden.

Förslaget läggs mot bakgrund att Region Jämtland Härjedalen sedan januari 2022 inte har en övergripande handlingsplan för jämställd och jämlik verksamhet.

Motionärerna lyfter fram hälso- och sjukvårdens status som innebär naturliga anledningar för kvinnor och flickor att besöka verksamheter där tidig upptäckt och förebyggande arbete skulle kunna ske.

Region Jämtland Härjedalen bedriver sedan många år tillbaka ett utvecklingsarbete med att kvalitetssäkra hälso- och sjukvårdens arbete mot våld i nära relationer. I Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan för 2023 sattes målet att ”andelen patienter med dokumentation om våldsutsatthet ska öka och överstiga målvärdet”. Målet riktar sig mot hela hälso- och sjukvården, men särskilt identifierade verksamheter är de som bedriver kvinnosjukvård, mödravård, tandvård, akutsjukvård, vuxenpsykiatri, barn- och ungdomspsykiatri och de som möter långtidssjukskrivna patienter. Det innebär att Region Jämtland Härjedalens övergripande rutin ”Att ställa frågan om våld och hantera svaret” ska efterföljas i samtliga nämnda verksamheter. Sedan 2016 följs statistik på antalet patienter som fått frågan om våldsutsatthet där det dokumenterats på ett patientsäkert sätt, under 2023 års första månader sågs nästintill en fördubbling av antal patienter där detta förekommit jämfört med samma period föregående år.

Region Jämtland Härjedalen har ingått en gemensam överenskommelse 2021-2026 för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor tillsammans med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Länsstyrelsen Jämtlands län. I överenskommelsen har parterna enats om fem målområden som lyfts som särskilt viktiga att fokusera på i arbetet mot våld. I överenskommelsen har Region Jämtland Härjedalen förbundit sig till att verka för en god samverkan och ska aktivt prioritera arbetet samt delta i lednings- och arbetsgrupper. Exempel på insatser som utvecklats inom ramarna för överenskommelsen inkluderar arbetet med Barnahus och Operation Norrsken där hälso- och sjukvården kan fylla en viktig roll i arbetet med att upptäcka och förebygga våld.

Under åren 2023-2024 kommer Region Jämtland Härjedalen bedriva ett projekt för att utveckla och utvärdera strategier för det våldsförebyggande arbetet med barn och unga i samverkan med länets kommuner, Mittuniversitetet och andra aktörer.

I Region Jämtland Härjedalen finns en gemensam styrmodell som beskriver hur verksamheterna ska styras och vilka styrdokument som ska finnas. Inför 2022 gjordes en förändring vad gäller hantering av de övergripande handlingsplaner som regiondirektören beslutar om. Förändringen innebar att de flesta planer utvecklades

och innehållet i planerna har istället integrerats och prioriterats i ordinarie planerings- och budgetprocess. Syftet med det var bland annat att förenkla planering och uppföljning av de områden som handlingsplanerna hanterar.

Vidare har arbetet utvecklats när det gäller att beskriva planeringsförutsättningar i budgetarbetet inom en rad strategiska områden som tidigare inkluderats i övergripande handlingsplaner, vilket bör ge tydligare underlag för politiska prioriteringar.

Det pågår också ett arbete med att ta fram en ny styrmodell för Region Jämtland Härjedalen. Förslaget ska presenteras för regionfullmäktige i juni 2023. Målet med den nya styrmodellen är skapa en struktur för ledning, styrning och uppföljning som är hållbar över tid. Frågan om att inrätta olika former av politiskt beslutade planer och strategier behöver hanteras kopplat till det fortsatta arbetet med den nya styrmodellen.

Utifrån ovan görs bedömningen att den politiska viljeinriktningen som rör behov av styrdokument kopplat till jämställdhet, våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld och förtryck kommer att hanteras i kommande budget och planeringsprocess.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Expedieras till

Motionärerna

Chef folkhälsoenheten

Chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion angående jämställdhetsplan där områdena mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck ingår
- (OCR-tolkad) Motion från Margareta Winberg och Gudrun Olsson (S) om jämställdhetsplan där områdena Mäns våld mot kvinnor och Hedersrelaterat våld och förtryck ingår

42. Svar på motion om att synliggöra frågan om jämställdhet (RS/591/2022)

Ärendebeskrivning

Ann-Marie Johansson (S) yrkar på att Region Jämtland Härjedalen ska ta initiativ till att samla övriga samhällsaktörer och ideella organisationer för att synliggöra frågan om jämställdhet och medverka till att driva utvecklingen av frågan framåt i vårt län.

Region Jämtland Härjedalen har undertecknat den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN). I december 2022 uppdaterades CEMR-deklARATIONEN, det innebär bland annat att nio nya artiklar lagts till om sakområden som inte täcktes alls eller otillräckligt av deklARATIONEN från 2006: hållbar utveckling, nätvåld, våld mot förtroendevalda kvinnor och personal, intersektionalitet, flexibla arbetsplatser,

digitalisering, rätten till sexuell och reproduktiv hälsa, klimatförändringarna samt krishantering och civil beredskap. Översättning till svenska av den nya versionen pågår, när det är klart kommer samtliga regioner och kommuner som har undertecknat deklARATIONEN före 2023 att bjudas in att ansluta sig till och underteckna även de nio nya artiklarna och inkorporera dessa i sitt arbete med att genomföra åtagandena i deklARATIONEN. Åtaganden i deklARATIONEN inkluderar inte enbart att främja jämställdhetsintegrering i verksamheten utan även att informera invånare om jämställdhetsarbetet.

I Jämtlands län håller Länsstyrelsen ihop ett nätverk för jämställdhet där Region Jämtland Härjedalen och en rad andra aktörer deltar. Under senaste året har en jämställdhetsanalys tagits fram som kommer ligga till grund för ett arbete med en kommande jämställdhetsstrategi. I juni hålls ett uppstartsmöte för det arbetet där Region Jämtland Härjedalen blir en samverkansaktör. Gemensamma initiativ och insatser bör kunna hanteras inom nätverket och i upplägget av arbetet med strategin.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Expedieras till

Motionären

Chef Folkhälsoenheten

Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion om att synliggöra frågan om jämställdhet
- (OCR-tolkad) Motion från Ann-Marie Johansson (S) om synliggörandet av och drivandet av utvecklingen framåt i jämställdhetsfrågan

43. Svar på motion om att inrätta en demokratiberedning (RS/151/2023)

Ärendebeskrivning

Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) har inkommit med en motion om att inrätta en demokratiberedning. Motionärerna menar att demokratin är något vi måste vårda och inte ta för givet. Den representativa demokratin bygger på en tillit mellan befolkningen och de demokratiska institutionerna, en tillit till våra myndigheter samt en fri och oberoende media. Motionärerna anger vidare att de förtroendevalda genom sina uppdrag i Region Jämtland Härjedalen måste göra allt som går för att upprätthålla tilliten till det system som många har kämpat för. Med anledningen av detta föreslår motionärerna att Region Jämtland Härjedalen tar ett steg till i arbetet genom att inrätta en demokratiberedning under regionfullmäktige i Jämtland Härjedalen.

För drygt 100 år sedan, i december 1918, fattade Sveriges riksdag beslut om att införa allmän och lika rösträtt i Sverige. Några år senare, i september 1921, hölls det första demokratiska valet till riksdagens andra kammare där även kvinnor hade rösträtt. Denna händelse ses som demokratins definitiva genombrott i Sverige, efter en utveckling som tog sin början i slutet av 1800-talet i och med folkrörelsernas

framväxt.

År 2018 beslutade riksdagen att uppmärksamma det första riksdagsvalet där både kvinnor och män hade lika rösträtt, liksom utnyttja detta tillfälle att bemöta de utmaningar som demokratin står inför i dag. I detta syfte tillsattes en statlig kommitté, som gavs i uppgift att planera, samordna och genomföra en mängd insatser och aktiviteter för att stärka demokratin i Sverige. Insatserna och aktiviteterna skulle planeras och genomföras i nära samarbete med relevanta aktörer som arbetar med demokratifrågor och nå ut till en stor del av befolkningen. Vidare skulle kommittén främja en bredd av aktörer att delta, såsom skolväsendet, civilsamhället, myndigheter och kommuner m.fl. De insatser som genomfördes skulle bidra till att främja demokratin i hela landet.

Regionfullmäktiges presidium beslutade den 15 november 2019, §121, att medverka i uppmärksammandet av Demokratin 100 år. Dels visades affischutställningen Ja må den leva! i anslutning till regionfullmäktiges sammanträde den 26 november 2019, dels gavs regiondirektören i uppdrag att till regionfullmäktiges sammanträde i februari 2020 bereda ett ärende för att kunna anta Deklaration för en stark demokrati.

Vid regionfullmäktiges sammanträde den 17 juni 2020, §42, antog Region Jämtland Härjedalen Deklaration för en stark demokrati. I och med det beslutet förband sig Regionen att:

- Verka för att fler får en god kunskap och medvetenhet om det demokratiska systemet,
- Arbeta för att fler deltar aktivt och står upp för demokratin, och
- Bidra till ett samtalsklimat som kännetecknas av öppenhet och respekt.

Samtidigt beslutade Region Jämtland Härjedalen att göra följande åtaganden, i syfte att verka för att befästa demokratis värderingar:

- Gästföreläsning av Kommittén Demokratin 100 år,
- Framtagande av ett inriktningsdokument för inflytande och demokrati,
- Inrättande av ett "Levande bibliotek" (av brukare),
- Beakta mänskliga rättigheter och främja likabehandling,
- Fortsatt stärka rollen som samisk förvaltningsmyndighet,
- Lyfta fram minoriteter och andra utsatta grupper.

Stor vikt lades vid att ta fram Demokratistrategin, som i december 2021 antogs av regionfullmäktige (RS/141/2021). Strategin visar olika sätt som Region Jämtland Härjedalen arbetar med demokrati och inflytande. Demokratistrategin ska revideras en gång per mandatperiod. Till strategin kopplades en handlingsplan för demokrati, i vilken konkreta åtgärder (planerade och genomförda) framgick (RS/141/2021). Handlingsplanen för demokrati beslutades av regionstyrelsen i januari 2022 och gällde under verksamhetsåret 2022.

Inför varje mandatperiod har Region Jämtland Härjedalen (tidigare Jämtlands läns landsting) genomfört en översyn av den politiska organisationen. I februari 2021 beslutade regionfullmäktige om att anta direktiv för och tillsätta en särskild beredning för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2023–2026.

Översynen syftade bland annat till att skapa:

- En tydlig och effektiv politisk styrning,
- Utvecklad samverkan och fler strategiska beslut med övriga aktörer inom länet (kommuner, myndigheter, näringsliv och civilsamhället),
- Större möjlighet till dialog med medborgare och särskilda grupper som i dag är mindre involverad i de demokratiska processerna (till exempel äldre, yngre, nyanlända och nationella minoritetsgrupper).

I slutrapporten från den särskilda beredningen (upprättad 2022-06-22) konstateras bl.a. att beredningen fört resonemang om fullmäktiges presidiums ansvar för frågor som demokrati, jämställdhet och jämlikhet, integration, miljö, medborgarinflytande samt internationella frågor. Däremot åligger det styrelsen och nämnderna att arbeta aktivt med frågorna. Beredningens ståndpunkt om hur horisontella frågor ska hanteras avspeglas i förslag till arbetsordning och reglementen. I arbetsordningen och reglementena har det tydliggjorts att regionfullmäktige har ett utåtriktat ansvar, styrelsen ett övergripande ansvar och att nämnderna bär ett verksamhetsansvar för de horisontella frågorna. Beredningens ledamöter diskuterade möjligheten för fullmäktigeledamöterna att vitalisera demokratin och fann att det görs bäst genom egna dagar och möjligheten till fördjupning inom det enskilda partiet. Beredningen föreslog inför kommande mandatperiod att dessa möjligheter skulle finnas kvar.

Under ett av beredningens sammanträde ägnades tid åt att diskutera innebörden av en ökad dialog med medborgare och andra grupper, vilket också framhålls som en av punkterna i Direktivet för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2023–2026. Särskilt lyftes frågan om införande av ett ungdomsråd. Utifrån diskussionen konstaterades att frågan dels behandlas i Demokratistrategin, dels i den av regionstyrelsen antagna handlingsplanen för stärkt demokrati. Mot bakgrund av att handlingsplanen ska revideras under år 2023 föreslog beredningen att frågan ska behandlas vidare av regionfullmäktige under mandatperioden 2023–2026.

Av regionfullmäktiges protokoll den 22 juni 2022, §75, framgår beslut av ny arbetsordning och nya reglementen för mandatperioden 2023–2026. Det konstateras att den politiska organisationen grundligt har utretts och att en fullmäktigeberedning inte var aktuell.

Vidare är den ekonomiska situationen i Region Jämtland Härjedalen 2023–2024 mycket problematisk. Kriget i Ukraina och andra omvärldsfaktorer har lett till omfattande kostnadsökningar, vilket drabbar verksamheten hårt. Efter Coronapandemin finns dessutom problem med tillgängligheten till vården och uppskjuten vård, detta samtidigt som staten skjuter till betydligt mindre pengar de närmast kommande åren. Efter april 2023 (T1) prognosticeras Regionens underskott vid årets slut uppgå till drygt -300 miljoner kr. Att inrätta en demokratiberedning skulle medföra såväl ökade administrativa kostnader som ökade kostnader för förtroendevalda (arvoden m.m.). Det finns i nuläget varken ekonomiska eller personella resurser för att arbeta med en demokratiberedning. Som den särskilda beredningen för översyn av den politiska organisationen inför mandatperioden 2023–2026 föreslog bör demokratifrågorna under innevarande mandatperiod främst hanteras inom ramen för en revidering av Demokratistrategin, liksom Handlingsplan

för demokrati 2023.

Fullmäktiges presidium behandlade ärendet 2023-05-16 § 41 och föreslår regionfullmäktige att motionen avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker fullmäktiges presidiums förslag.

Expedieras till

Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse svar på motion om att inrätta en demokratiberedning
- §41 RF pres Svar på motion om att inrättandet av en demokratiberedning
- Motion från Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) om inrättande av en demokratiberedning

44. Svar på motion från Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) om uttalande emot uranbrytning i länet (RS/154/2023)

Ärendebeskrivning

Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) inkom den 8 februari 2023 med en motion som föreslår att Region Jämtland Härjedalen uttalar att man motsätter sig all prospektering, provbrytning eller gruvdrift av uran i länet.

I september 2011 gjordes ett uttalande av dåvarande Regionförbundet där man tydligt motsatte sig prospektering, provbrytning eller gruvdrift av uran i länet (Dnr 2011-347). Och enligt en lagändring i augusti 2018 blev det inte längre möjligt att ge tillstånd till utvinning av uran eller till brytning, provbrytning, bearbetning eller fysikalisk eller kemisk anrikning av uran i Sverige. Bestämmelsen finns i 9 kap. 6 i § miljöbalken och äldre tillstånd gäller fortfarande.

Det politiska klimatet har dock ändrats och den nuvarande regering har aviserat att de vill upphäva förbudet mot uranbrytning i Sverige. Dessutom vill regeringen påskynda detta beslut med anledning av de stora fyndigheterna av så kallade sällsynta jordartsmetaller som har gjorts i norra Sverige. De svenska uranfyndigheterna finns i urberget och i alunskifferar. De mörka alunskifferarna är de yngsta fyndigheterna som innehåller de största samlade uranmängderna i Sverige och dessa förekommer i större mängd bl.a. i fjällkedjans randområden i Jämtlands län.

Uranbrytning generellt anses vara en miljöfarlig verksamhet. Vid utvinningen kommer uranet i kontakt med syre och kan då övergå till en form som snabbt kan spridas över stora områden till grundvatten och ytvatten. När det gäller just utvinning ur alunskiffer, vilket uranbrytning i Jämtlands län skulle innebära, svarade Region Jämtland Härjedalen på remissen Utvinning ur alunskiffer - Kunskapssammanställning om miljörisiker och förslag till skärpning av regelverket (SOU 2020:71) enligt följande (RUN/765/2020):

Region Jämtland Härjedalen anser att de föreslagna skärpningarna i lagstiftningen är otillräckliga för att skydda miljön i områden med alunskiffer.

Region Jämtland Härjedalen vill se ett förbud mot brytning av alunskiffer.

Region Jämtland Härjedalen bedömde att det finns allvarliga miljörisker med brytning i alunskiffer som berör vattenförsörjning – där Storsjön är dricksvattentäkt åt fyra kommuner, jordbruk, rennäring, fiske, biologisk mångfald och besöksnäring, med särskilt negativ påverkan i Jämtland Härjedalen. Region Jämtland Härjedalen bedömde även att den negativa påverkan på lokal- och närmiljö och andra värden skulle bli mycket inkräktande, storskalig och bestående.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen bifalls.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 16 maj 2023, § 95, och föreslår regionfullmäktige:
Motionen bifalls.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion från Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) om uttalande emot uranbrytning i länet
- §95 Regionala utvecklingsnämnden Svar på motion från Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) om uttalande emot uranbrytning i länet
- Motion från Karin Thomasson (MP) och Conny Wahlström (MP) om uttalande emot uranbrytning i länet

45. Svar på motion från Elise Ryder Wikén om bildande av aktiebolag för 4 timmar Stockholm – Östersund (Atlantbanan) (RS/156/2023)

Ärendebeskrivning

Elise Ryder Wikén (M) inkom den 9 februari 2023 med en motion som föreslår att regionala utvecklingsnämnden får i uppdrag att undersöka möjligheten att tillsammans med övriga relevanta aktörer bilda ett bolag med syfte att driva frågan om investeringar i Atlantbanan/Atlantstråket.

Samarbetet som nu går under namnet Partnerskap Atlantbanan har funnits sedan 1988 och fungerat som ett forum där medlemmar diskuterat frågor rörande Mittbanan och Norra Stambanan. Fram till år 2020 bestod partnerskapet endast av svenska banor och medlemmar men sedan 2021 är det utökat med Meråkarbanan och berörda norska kommuner samt Trøndelag fylke. Idag består partnerskapet således av 4 regioner/fylken samt 13 kommuner. Med som adjungerande medlemmar är även Trafikverket och Jernbanedirektoratet.

Partnerskapet har idag ingen medlemsfinansiering varför verksamheten främst består av informationsutbyte samt påverkansinsatser av olika slag. Exempelvis har partnerskapet yttrat sig i samband med revidering av Nationella Infrastrukturplanen 2022–2033 och kommer även att yttra sig under revideringen av den Norska infrastrukturplanen för 2024–2035. Partnerskapet närvarade även vid Järnvägsforum Norr i Luleå i april 2023, och har som ambition att närvara vid kommande

Jernbaneforum för Mittnorge. Se mer information i partnerskapets Verksamhetsplan 2023, med utblick 2024, daterad 2023-03-24.

Region Jämtland Härjedalen arbetar, utöver påverkansarbetet inom Partnerskap Atlantbanan, på flera sätt för uppfyllelse av målet 4 timmar Östersund – Stockholm och därmed för förbättringar av Mittbanan och Norra Stambanan. Inom projekt Mittstråket kommer åtgärder genomföras som medför ökad kapacitet och hastighet längs delar av sträckan. Regionen för även dialog med Trafikverket avseende större åtgärder såsom bland annat ytterligare driftsplatser/mötesstationer längs Mittbanan och åtgärdande av räls mellan Bräcke och Östersund (nuvarande räls omöjliggör hastighetshöjningar). I närtid kommer dialogen med Trafikverket bland annat handla om behovet av ytterligare utredningar som kan möjliggöra inspel av nödvändiga åtgärder mot kommande Nationella plan.

Bedömningen som gjorts är att en bolagisering av Atlantbanan kommer kräva en årlig finansiering på ca 3 mnkr/år (baserat på budget för Norrbotniabanan AB och Ostkustbanan AB). Då oenighet kring prioriteringar av infrastrukturåtgärder råder bland berörda regioner görs bedömningen att det kan bli svårt att få övriga regioner att bidra med både finansiering och övriga resurser till ett bolag som ska arbeta för utveckling av Atlantbanan. Mot bakgrund av detta föreslås att motionen avslås.

Partnerskap Atlantbanan kommer under 2023 på nytt undersöka möjligheterna för en medlemsfinansiering av partnerskapet. Om detta genomförs finns möjlighet att, inom partnerskapet, på ett mer effektivt sätt arbeta med bland annat påverkansinsatser för utveckling av banan.

Regionala utvecklingsnämnden behandlade ärendet den 16 maj 2023, § 94, och föreslår regionfullmäktige:
Motionen avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion från Elise Ryder Wikén om bildande av aktiebolag för 4 timmar Stockholm – Östersund (Atlantbanan)
- §94 Regionala utvecklingsnämnden Svar på motion från Elise Ryder Wikén om bildande av aktiebolag för 4 timmar Stockholm – Östersund (Atlantbanan)
- Verksamhetsplan 2023, med utblick 2024 (RUN/167/2018)
- Motion från Elise Ryder Wikén (M) om bildande av aktiebolag för 4 timmar Stockholm – Östersund,

46. Informationer

Ärendebeskrivning

- Redovisning från bolag, politiska samverkansorgan, konferenser mm
- Utbildning för förtroendevalda
  - Folkhälsa
  - Läkemedel